

KIMBI PEDAGÓGIAI PROGRAM

KIMBI ÓVODA

1121 Budapest, Tállya utca 22.

OM: 034501

Handwritten signature

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezető	4
1.1 Törvényi háttér	5
1.2. Az óvoda bemutatása	5
1.3. Az Óvoda működése	6
2. Közösen megállapított, értékeinken alapuló gyermekképünk, óvodaképünk	6
2.1 Hitvallás	6
2.2 Óvodai nevelésünk alapelvei	7
2.3 Gyermekkép	8
2.4 Óvodakép	9
3. Az óvodai nevelés feladatai	10
3.1. Egészségfejlesztési program	11
3.2. Egészséges életmódra nevelés	12
3.3. Környezettudatos magatartás alakítása	14
3.4. Az anyanyelvi nevelés megvalósítása	15
3.5. Gondozás	16
3.6. Érzelmi, erkölcsi, és értékorientált közösségi nevelés	17
3.6.1 Érzelmi nevelés.....	17
3.6.2 Erkölcsi nevelés	17
3.6.3 Közösségi nevelés.....	18
3.6.4. Szokás- és normarendszer	18
3.7. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok	19
3.3.1 Gyermekvédelem	19
3.8. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése	20
3.8.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrálása	20
3.8.2. Tehetségtámogatás	21
3.9. Óvodaválasztás, befogadás	22
3.10. Kapcsolat a nevelés más színtereivel	22
4. Óvodai élet megszervezése	25
4.1. A program megvalósításának személyi és tárgyi feltételei	25
4.1 1. Személyi feltételek	25
4.2 Tárgyi feltételek	28
4.3 Napirend	29

4.4. Ünnepek, hagyományok	29
4.5 Óvoda kapcsolatai	30
5. Az óvodai élet tevékenységi formái és a tevékenységekben megvalósuló tanulás	32
5.1 Játék	33
5.1.1 A játék feltételei	34
5.1.2 Játékfajták	36
5.2 Verselés, mesélés	38
5.3 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.....	40
5.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	42
5.5 A külső világ tevékeny megismerése.....	44
5.6 Mozgás	47
5.6.1 Testnevelés, görkorcsolya	48
5.6.2 Mindennapos mozgás, sport	50
5.7 Munka jellegű tevékenységek.....	52
5. A nevelőtestület tagjai számára ajánlott szakirodalom és egyéb forrásanyag	52
6. Legitimációs és érvényességi záradék	53
7. Függelék	56

1. Bevezető

A KIMBI Pedagógiai Program a KIMBI Óvodába járó gyermekek harmonikus, sokoldalú fejlesztésének elősegítésére, személyiségük értékeinek erősítésére, esetleges hiányosságok pótlására készült. Hisszük, hogy közösségünkben – mint kristályok – csiszolódnak, jellemük a nevelésünk által több lesz, hiszen az erős jellem több mint egyszerű személyiség tulajdonság. Belső tulajdonságaik által erős, határozott egyén, de egyben kellő rugalmassággal és nyitottsággal is bír, melyek együttesen adják a személyiség stabilitását. Ennek a stabilitásnak a magvait kívánjuk gyermekeinkbe plántálni, nevelőközösségünk ezen az úton kíván tartalmas, boldog óvodás éveket biztosítani a KIMBI Óvodába járó gyermekeknek.

Jegyezte a nevelőtestület nevében: Marosi Hedvig

AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK MÓDOSÍTÁSÁT KÉSZÍTETTE:

A KIMBI Óvoda nevelőtestületének közreműködésével:

Marosi Hedvig

AZ ÓVODA ADATAI

Elnevezése:

KIMBI Óvoda

Címe: 1121 Budapest, Tállya utca 22.

Elérhetősége: 06/1/375-2521

www.kimbiovi.hu

Az óvoda fenntartója: Budapest, Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat

Cím: 1126 Budapest, Böszörményi út 23-25.

A KIMBI Óvodában folyó nevelés nyelve: magyar

1.1 Törvényi háttér

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről;
- 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehatásáról;
- 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról;
- 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról;
- 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet – a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról;
  - A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve
  - A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról;
- 15/2013 (II.26.) EMMI rendelet – a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről;
- Magyarország Alaptörvénye – (2011. április 25.)
- 1997. évi XXXI. Tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról;
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Nevelőtestületi határozatok

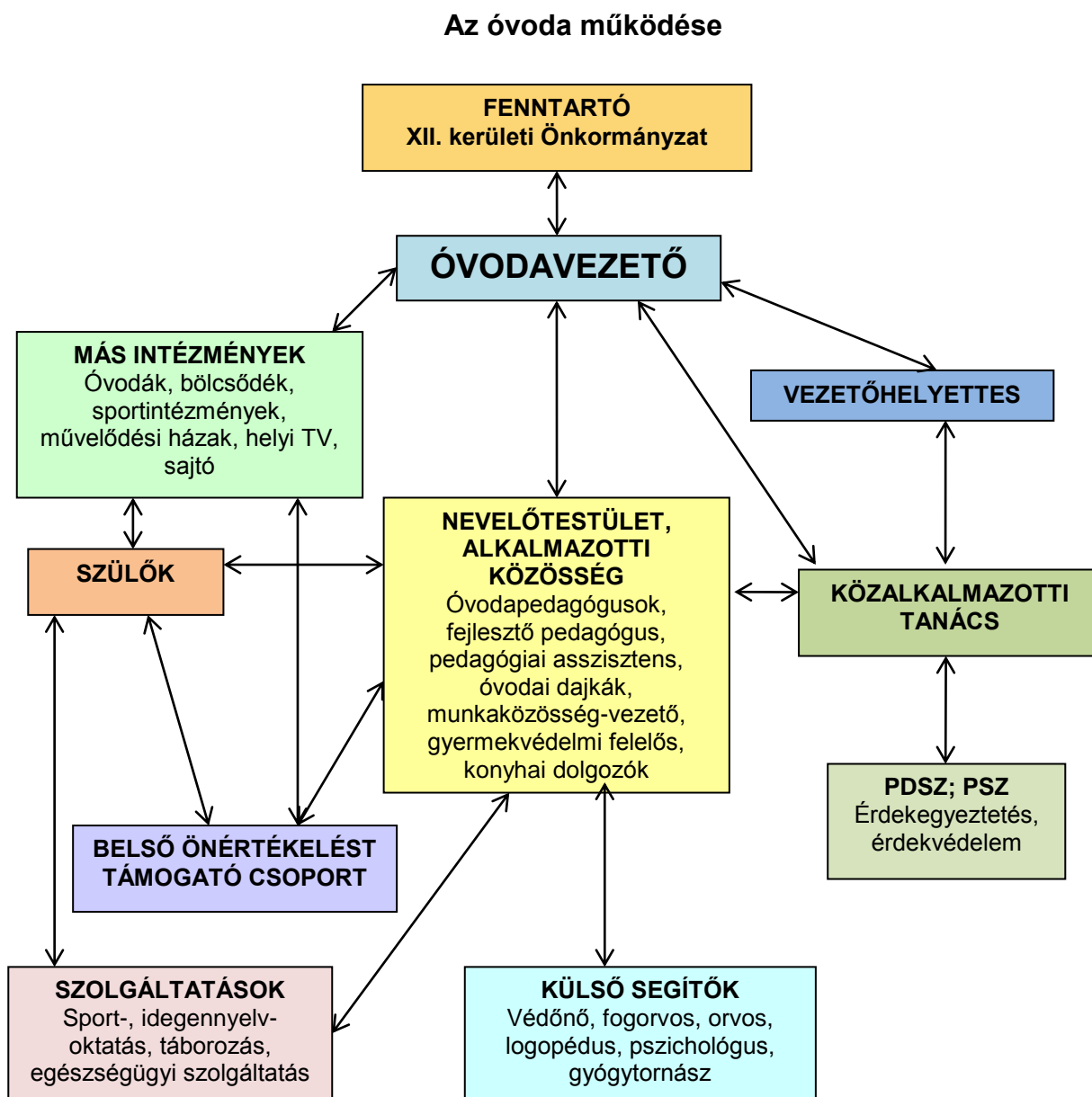
1.2. Az óvoda bemutatása

A KIMBI Óvoda, a budai hegyvidék egyik legszebb részén Mártonhegyen, a Tállya utca és a Méra utca kereszteződésénél helyezkedik el. Az 1983-ban épült építészeti Nívó-díjas épület az Európai Unió által kiírt pályázati forrásból és a fenntartó önkormányzat támogatásával 2013-ban kibővült, és hét csoporttal működik. Felszereltsége és udvara a legmagasabb partneri igényeket is maximálisan kielégíti.

Udvarunk a szabványoknak megfelelően kialakított játékterekkel és eszközökkel, udvari foglalkozatókkal felszerelt, öszesztenyes parkban került kialakításra. A kert kialakításánál elsődleges célunk volt a hangulatos, nyugodt játékterek, teraszok, udvari foglalkozatók biztosítása az egész napos nevelő munkához. Az óvoda kertjében található Madárbarát tanösvény lehetőséget nyújt a természetvédelem iránti fogékonyság megalapozásához, az egyedi tervezésű "Mezítlábas-ösvény" a gyermekek prevenció és lábboltozat erősítő, valamint a mindennapos tornához is segítséget nyújt a melegebb napokon. Különálló tornatermünk és óvodánk első vezetőjéről elnevezett többfunkciós termünk nemcsak a sportolásra, tevékenységek megtartására kiváló, hanem hagyományaink, ünnepélyeink meghitt színteréül is szolgálnak. Görkorcsolya pályánkon középső csoportos kortól ismerkedhetnek a hozzánk járó gyermekek a görkorcsolyázás alapjaival, megfelelő időjárás esetén. A csoportszobák hangulatos, teraszkapcsolatos kialakítása, a csoportszobai játék- és fejlesztőterületek felszereltsége, a napi tevékenységeket szolgáló eszközfelszereltség minden igényt kielégítő.

1.3. Az Óvoda működése

2. Közösen megállapított, értékeinken alapuló gyermekképünk, óvodaképünk

2.1 Hitvallás

Valljuk, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége és ebben a KIMBI Óvoda kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet vállal.

Nevelésünk központjában a gyermeki kíváncsiságból eredő tapasztalatszerzés, valamint a gyermekek szeretetteljes gondoskodásán és különleges védelemén alapuló, a gyermek, mint fejlődő személyiség, elsődleges szempontként meghatározott, tervezett pedagógiai munka áll. Tervezésünk alapelemei a harmónia, dinamika, tökéletesség, egyensúly, tehetségtámogatás, felzárkóztatás.

A fentieket lépésről lépésre, a sajátos fejlődési ütem támogatásával, az egyéni árnyalatok és specialitások figyelembe vételével kívánjuk megvalósítani.

Óvodai nevelésünk célja a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának az elősegítése, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával történő fejlesztés, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelőmunkánkban.

Szeretetteljes, a gyermekek érdekein, jogain alapuló, a családdal együttműködő óvodai nevelésünk célja:

- Egyenlő hozzáférés biztosítása minden gyermek számára;
- Egészséges életvitel, prevenció, mozgás lehetőségének biztosítása;
- Az óvoda hagyományaira épülő viselkedési kultúra átadása;
- A gyermek egyéni üteméhez igazodó fejlesztés;
- Folyamatos megfigyelések alapján a fejlődés egyéni személyiséglapon történő rögzítése;
- A sajátos nevelési igényű gyermekek közül az alapító okiratunk által is meghatározott, integráltan nevelhető gyermekek befogadása, fejlesztése;
- Szabad játék előtérbe helyezése;
- Tehetségek támogatása;
- Élmény nyújtásával tevékenységre épülő tanulás;
- Környezettudatos magatartás megalapozása, fenntarthatóságra nevelés;
- Fejlettségi szint szerinti iskolakezdés biztosítása;
- A nemzetiséghez tartozó valamint hazájukat elhagyni kényszerülő családok (migráns) gyermekeinek részére kultúrájuk, hagyományaik megismerése, önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése és társadalmi integrálás lehetőségének biztosítása.

A fenti hitvallást elfogadó nevelőközösség vállalja, hogy feladatainak összehangolásával, az óvodapedagógusok egyéniségének, személyiségének teljes kibontakoztatásával, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja szerinti óvodai nevelésben is megjelenő különböző – köztük innovatív – pedagógiai törekvésekkel, az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülésével, elkészített pedagógiai program alapján éri el célját mely, megkötetéseket csak a gyermek harmonikus fejlődésének és a gyermeki érdekek védelmében tartalmaz.

2.2 Óvodai nevelésünk alapelvei

- Tiszteletben tartjuk a családi nevelés elsődlegességét;
- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkörben zajló nevelésünk kerete a rugalmas, évszaknak megfelelő napirend, a kulturált, tiszta, esztétikus, gyermek- és környezetbarát színterek kialakítása;
- Olyan légkör és feltételek teremtése, ahol a gyermek eredményesen tud fejlődni,
- Óvodai nevelésünk a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával biztosítja a gyermekek egyéniségéhez igazodó, megfelelő ütemű fejlesztést;
- A játékot a tevékenységek sorában elsődleges, kiemelt, semmi mással nem pótolható alaptevékenységnek tekintjük;
- Tervezésünk eszköze a projekt módszer, amely a tevékenységstruktúra sokszínűségét garantálja;

- A magyar nemzeti és kulturális értékekre alapozó, értékeink közvetítésére helyezett hangsúly,
- kiemelt jelentőséget fordítunk az egészséges életvitel kialakítására, mely magába foglalja a testi-, lelki gondozást, egészség megóvását, az egészséges táplálkozást, sport megszerettetését,
- A környezettudatos magatartás alakítása, fenntarthatóságra nevelés fontossága,
- mindezek befogadásához szükséges, ezt lehetővé tevő anyanyelvi nevelés,
- Intézményünk, működésünk meghatározó eleme az egyén védelmét szolgáló titoktartás, valamint a nyilvánosság, amely a hatékony partnerközpontú működés záloga.

2.3 Gyermekkép

Programunk az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen:

- egyéni fejlődési úttal és ütemmel
- tanulási stílussal
- sajátos szociokulturális és családi háttérrel
- genetikai adottságokkal

A tevékenységek tudatos befolyásolásával segítjük a személyiség kibontakozását, az eltérő adottságokra, képességekre, szokásokra, érésbeli, vérmérsékleti különbségekre, és a családok értékrendjének sokféleségére támaszkodva.

A KIMBI Óvoda Helyi Pedagógiai Programja, gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyerek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Az alábbiakban felsorolt értékeket helyezzük nevelésünk és oktatásunk fókuszába.

- Örömmel járjon a gyermek óvodába;
- Érezze a KIMBI Óvoda közösségébe tartozásának örömét;
- Viselje büszkén és szívesen a KIMBI lógóval ellátott egyenruhát;
- A felnőtt és a gyermek kapcsolatát jellemezze a kölcsönös tisztelet, elfogadás, bizalom, és szeretet;
- Éljen az óvodai környezet adta játéklehetőségekkel, felszabadultan, örömmel játsszon;
- Érezze magáénak az óvodai hagyományokra épülő viselkedéskultúráját. Legyen képes szabályokhoz alkalmazkodni, másokkal együttműködni;
- Önként, örömmel és szívesen tevékenykedjen a közös célok érdekében;

- A különböző tevékenységek során aktívan, kreatívan alkalmazza élményekre épülő tapasztalatait, ismereteit, tudását;
- Aktívan, egyéniségének és érdeklődésének megfelelően vegyen részt azokban a tevékenységekben, amelyekben lehetősége nyílik tehetsége kibontakoztatására. Szerepeljen, alkosson kreatívan, bátran, szabad szellemben;
- Életkorának megfelelően védje a természetet, és mikrokörnyezetét;
- Szívesen vegyen részt a KIMBI táborozásokon;
- A gyermek testileg, lelkileg, és szellemileg egyaránt kiegyensúlyozott legyen. Váljon igényévé az egészséges életvitel;
- Elősegítjük, hogy a gyermek találjon barátokra, tapasztalja meg az együttjátszás és az együttműködés örömét, óvodáskora végére tanulja meg elviselni a kudarcokat is.

2.4 Óvodakép

Valljuk, hogy az óvodás korú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Mi a KIMBI Óvodában a családi nevelés kiegészítője kívánunk lenni a gyermek három éves korától az iskolába lépésig.

Tevékenységeinkkel és tárgyi környezetünkkel, felszereltségünkkel biztosítjuk az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Óvodánkban, miközben teljesítjük óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciókat, a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Nevelési célunk óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, a gyermeki személyiség kibontakoztatása, a hátrányok csökkentése, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevétele. Külön hangsúlyosan jelenik meg a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása.

Alapelvünk, hogy:

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelt, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi;
- nevelésünkkel lehetővé tesszük és segítjük a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
- pedagógiai munkánk során a gyermek személyiségéhez igazodunk.

Programunk az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről;
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről;
- a testi, lelki, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról;
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról;

- a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületekről;
- emberi értékek közvetítéséről;
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

3. Az óvodai nevelés feladatai

- Óvodánkban a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok, a gyermeket megillető jogok, és az alapvető szabadság tiszteletben tartásának megerősítésére törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést.
- Szemléletünket meghatározza a gyermekek mindenek felett álló érdeke, ügyeikben minden esetben méltányosan, humánusan, és valamennyi tényező figyelembevételével, illetve a többi gyermek érdekeinek mérlegelésével választjuk ki a számukra legkedvezőbb megoldást. Alkalmazott pedagógiai módszereinket a gyermek személyiségéhez igazítjuk.
- Intézményünk minden óvodapedagógusa és nevelőmunkát segítő közalkalmazottja messzemenőkéig tiszteletben tartja a gyermeket megillető jogokat - amíg az nem veszélyezteti saját és társai, illetve óvodánk alkalmazottainak egészségét, testi épségét. A gyermeket, mint fejlődő személyiséget gondoskodás, és különleges védelem illeti meg – tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés, és bizalom veszi körül óvodánkban. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, de mi is mindent megteszünk annak érdekében, hogy képességeiknek, érdeklődésüknek, adottságuknak megfelelő nevelésben és fejlesztésben részesüljenek, mely megalapozza a későbbi eredményes iskolai tanulást. Közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges személyiségvonások fejlődését.
- Óvodánk nyitott a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó, és migráns – óvodai ellátásra jogosult - gyermekek befogadására.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni, differenciált fejlesztése, fejlődésének segítése – az esélyegyenlőség biztosításának érdekében is - fontos feladat óvodánkban.
- Az általunk fontosnak tartott értékeket óvodánk korcsoportonként kidolgozott szokás-, és normarendszere tartalmazza.

Az oktató és nevelőmunkát segítő pedagógiai asszisztensek, dajkák eredményesen támogatják az óvodapedagógusok által irányított tevékenységeket.

3.1. Egészségfejlesztési program

Az egészségfejlesztés az a folyamat, mely képessé teszi az embereket arra, hogy felügyeljék és javítsák saját egészségüket. Az egészségfejlesztés magában foglalja az egyének ismereteinek és készségeinek fejlesztését, a közösségek aktív részvételét, valamint az egészséges, illetve egészséget támogató környezet kialakítását. Az egészségvédő és egészségfejlesztő magatartás elérésének feltétele azoknak az alapképességeknek az elsajátítása, amelyek az egészséget védik, fejlesztik (ha kell, korrigálják). Gyermekkorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, ezért az óvodai egészségfejlesztési programunk kiemelt nevelési területünk.

Célunk:

- A gyermekek egészséges életmódra nevelése
- Az egészséges életmód iránti igény kialakítása
- Helyes tisztálkodási és táplálkozási szokások kialakítása
- Környezettudatos viselkedés megalapozása
- Testi fejlődésük elősegítése
- Minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő tevékenységekben
- A gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változásának előidézése
- Az egészség megtartására, megerősítésére történő felkészítés
- A gyermek fejlődése, alkalmazkodása a környezethez, valamint az onnan érkező káros hatásokhoz. Ennek ellensúlyozásaként pozitív hatások gyakorlása a személyiségüket érő változásokra.

Feladataink:

- személyi higiéniára nevelés és fejlesztés (személyes tisztálkodás, testápolás- szükség esetén ennek pótlása, a ruházat gondozottságára figyelés, a kulturált étkezés gyakorlása.),
- egészséges táplálkozás biztosítása (folyamatos folyadékbevitel, helyes étkezési szokások kialakítása, friss zöldségek, gyümölcsök fogyasztása napi szinten, táplálék érzékeny gyermekek diétájának biztosítása
- az óvoda környezeti tisztaságának megóvása, a fertőző betegségek megelőzése.
- rendszeres mozgás biztosítása (mindennapos testnevelés, szervezett játékos testnevelés, mozgás a szabadban,) a testedzés, az óvodai nevelési programban szereplő testnevelés, a mozgáskultúra megalapozása, vagyis a rendszeres mozgás, fizikai aktivitás szokássá, magatartásuk részévé alakítása, a biológiai szükséges mozgásigény kielégítése, prevenciós célú tartásjavító mozgás gyógytestnevelő szakember bevonásával)
- együttműködés az egészségügyi szűréseket végző szakemberekkel (védőnő, fogorvos, orvos)
- pszichohigiénia fejlesztése (testi, lelki, mentális egészségvédelem), érzelmi, és akaratni működés gyakorlása, edzése, szocializáció elősegítése, tapintatos, szeretetteljes bánásmód, rugalmasan kezelt szokás- és normarendszer, gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése szükség esetén)

- beilleszkedés, integráció elősegítése
- baleset megelőzés, elsősegélynyújtás (biztonságos környezet kialakítása, veszélyforrások megszüntetése, utcai balesetek megelőzése, biztonságos közlekedésre nevelés)
közlekedésbiztonsági szabályok elsajátításához programok szervezése
- bántalmazás, zaklatás, erőszak megelőzése, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények felismerése, feltárása, megszüntetésének elősegítése
- környezeti higiénia fejlesztése (környezet rendjének és tisztaságának megőrzésére nevelés, szelektív hulladékgyűjtés, környezetvédelem)

A fejlesztések alkalmával a megelőző szemlélet súlyozottan jelenik meg az óvodapedagógus nevelő munkájában, azaz utalunk az egészségre a jövőre való kihatására is. A teljes óvodai felnőtt közösség hiteles, példamutató magatartásával hozzájárul céljaink megvalósulásához.

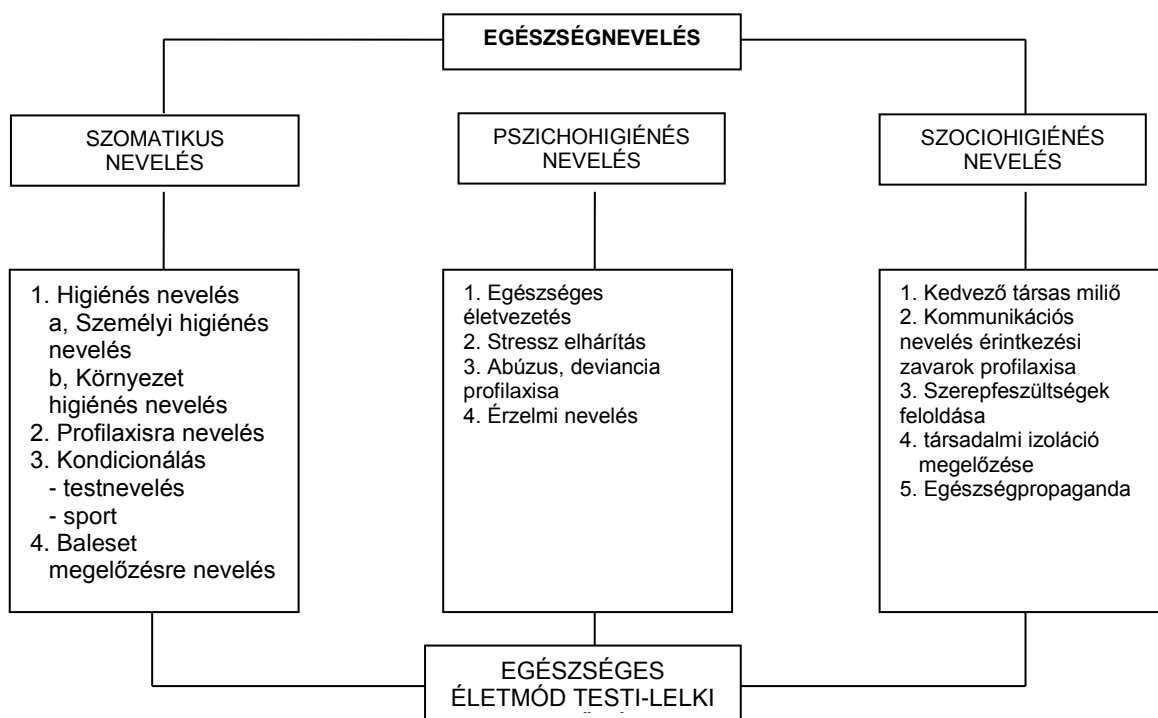
3.2. Egészséges életmódra nevelés

A Budapest XII. Kerület Önkormányzat Hegyvidék oktatási koncepciója kiemelten határozza meg az egészséges életmódra nevelés intézményi feladatait.

Óvodánk az egészséget, mint **alapértéket** kezeli a feladatok megvalósítása során.

Egészség:

- Testi jólét, a szellemi épség és az egészséges lelki világ összhangját hirdeti;
- Társadalomba, a közösségbe való beilleszkedés, elhelyezkedés meghatározója;
- A harmonikus személyiségfejlődés lényeges alapja.

Az egészségnevelés célja:

- Elősegíteni a gyermek felelősségvállalását;
- Biztatni a gyermeket az egészséges életmódra;
- Lehetőségeket adni, hogy a gyermek bizonyíthassa fizikai, lelki, szociális erejét;
- Elősegíteni az önismeretet és az önbecsülést;
- Fejleszteni a döntési képességet;
- Fejleszteni a szellemi, etikai, erkölcsi értékeiket;
- Kialakítani a társadalom iránti felelősséget.

Az egészségnevelés kialakításának folyamata:

- Információ, ismeret nyújtása, a tudás kialakítása;
- Magatartás, gyakorlat alakítása, attitűd formálása;
- A folyamat alakításának belső tényezői – IQ, EQ, motiváció; önismeret, önbizalom; önértékelés alakítása
- A folyamat alakításának külső feltételei - információ hozzáférhetőség; családi, kortársi, társadalmi elvárás; hozzáférés az eszközökhöz.

Megvalósulás színterei:

- Egészséges életvitel rugalmas napirend kialakításával;
- Egészséges, biztonságos környezet, és személyi higiéné feltételeinek megteremtése;
- Mozgás, edzés, kondicionálás, sport;
- Baleset és betegségmegelőzés, elsősegélynyújtás;
- Egészséges táplálkozás;
- Alvás, pihenés;
- Elfogadó, nyitott, barátságos légkör.

Óvodapedagógus feladatai:

- Alapvető szükségletek kielégítése;
- Tudatos és felelősségteljes magatartás kialakítására irányuló sokoldalú nevelőtevékenység;
- Ismeretek átadása, egészségi jártasságok, készségek, szokások kialakítása;
- Speciális gondozási, prevenció, és korrekciós feladatok;
- Családdal való együttműködés;
- Személyes mintaadás.

Komfortos munkakörnyezet kialakítása

- Egészséges feltételek biztosítása;
- Károsító tényezők kiküszöbölése;

- Ergonómia előtérbe helyezése;
- Előírásoknak megfelelő munka- és védőruha.

3.3. Környezettudatos magatartás alakítása

Környezet:

- A világ azon része, amelyben élünk és tevékenykedünk
- A Föld élőlények által benépesített területei: föld, víz, levegő

Cél:

- A társadalmi igények változásához igazodó, a gyermek életkorának megfelelő természeti, társadalmi - és tárgyi környezetből szerzett tapasztalatok, melynek birtokában biztonságosan eligazodik az őt körülvevő világban.
- Környezettudatos, környezetre figyelő, és környezetvédő magatartásformák és szokások kialakítása, amely magába foglalja a szűkebb és tágabb környezet, kulturális és természeti értékek megismertetését, megszerettetését és annak megóvására való nevelést.
- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, olyan készségek, képességek tudatos fejlesztése, melyek a környezettel való harmonikus együttéléshez szükségesek és a családok környezettudatos életviteléhez hozzájárulnak.
- a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása, helyes értékrendszer megteremtése
- Fenntarthatóságra nevelés megalapozása, melynek fontos értékei az élet tisztelete, a hagyományok megőrzése, átmentésük a felnövekvő generáció számára

Megvalósulás területei:

- a természet s benne az emberi társadalom harmóniájának megőrzése, fenntartása
- Szűkebb és tágabb környezet megismerése, megbecsülése, alakítása, megóvása
- Környezettudatos gondolkodás és magatartás megalapozása tevékenységekbe ágyazottan
- Holisztikus szemlélet kialakítása
- Növény és állatvilág tisztelete, védelme, gondozása
- Természethez, emberi alkotáshoz való pozitív viszony kialakítása
- Biztonságos, kulturált, esztétikus, egészséges környezet iránti igény alakítása

Óvodapedagógus feladata:

- Komplex, tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés előtérbe helyezése
- Gyermeki kíváncsiság, érdeklődés, megismerési vágy kiaknázása
- Gyermek önálló véleményalkotásának segítése, döntési helyzetek létrehozása
- Családi értékek figyelembevétel
- Hagyományok ápolása
- Környezetkímélő, egészséget nem veszélyeztető anyagok használatának előtérbe helyezése
- Szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás
- Energiatakarékos életszemléletre nevelés

- Személyes mintaadás

Intézményi feladat:

- Az intézmény alkalmazotti közösségében olyan értékrend kialakítása, mely az elődök értékteremtő és természetmegőrző munkáját helyezi előtérbe, és nyitott az új, innovatív megoldások keresésére és alkalmazására.
- Zöld Óvoda kritérium rendszerének megfelelő nevelőmunka elősegítése

3.4. Az anyanyelvi nevelés megvalósítása

A beszéd és a nyelv általi kifejezés, a nyelvi kommunikáció az egész óvodai nevelést átszövi. Feltétele, célja, eszköze és módszere is egyben a nevelőmunkánk eredményességének.

Cél:

A gyermek az életkori sajátosságainak megfelelő alaki-, nyelvi helyességgel, szívesen, folyamatosan, gazdag szókinccsel kommunikáljon. Fejlődjön beszédkedve, a magyar nyelv tisztelete, szeretete alakuljon ki benne.

Valamennyi területen az alábbi feladatokat végzi az óvodapedagógus:

- Értelmi- és érzelmi élet fejlesztése, pozitív megnyilvánulások erősítése
- Kommunikációs készségének tudatos, tervszerű fejlesztése
- Közlés módjának és minőségének megtanítása
- Példamutató magatartás és beszéd, mely modellként szolgál az anyanyelv elsajátításához
- A beszéd eszközként való használatának fejlesztése – szókinccsbővítés
- A beszédmegértés képességének fejlesztése.
- A beszédszervek megfelelő mozgásának fejlesztése.
- A beszédkedv felkeltése és megőrzése.
- Metakommunikációs elemek jelentésének megismertetése.
- A tevékenységformában az anyanyelv gazdagságának ismertetése, a beszédészlelés – megértés - reprodukció fejlesztése, pontos, érthető kommunikációs mintaadás
- Beszélgetések a napi tevékenységek során, beszédhelyzetek biztosítása a kommunikáció helyes megismeréséhez
- Az óvodapedagógus kérdéseivel fejleszti a gyermekek gondolkodását, beszédre ösztönözi őket.

3.5. Gondozás

Cél:

- Olyan kompetenciák kialakítása, mellyel a gyermek képessé válik saját szükségletei kielégítésére, mely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez. Ebben kiemelt feladata van az óvodai dajkának.

Feladat:**b. Életritmus:**

- helyes napi és heti rend kialakítása,
- rendszeresen végzett tevékenységek,
- élettani szükségletek kielégítése,
- a családdal való együttműködés,
- példamutatás, segítségnyújtás.

c. Táplálkozás:

- mindennapos nyers gyümölcs és zöldségfogyasztás,
- az óvoda rendszeres kapcsolata a konyhával, étlap egyeztetése,
- külön figyelem az esztétikus terítésre, a kulturált étkezés kialakítására.

d. Testápolás:

- ápolási szokások, igényesség kialakítása,
- kötelező rendszeres fogmosás minden korcsoportban,
- testnevelés tevékenység után mosakodás biztosítása.

e. Öltözködés:

- védekezés az időjárás változásai ellen,
- a gyermek ízlésének, önállóságának alakítása,
- óvodai öltözet: kényelmes ruha, biztonságos cipő, tornafelszerelés, tartalék fehérnemű, tréningruha, cserecipő használata kötelező,
- óvodai ünnepeken KIMBI egyenruha viselése.

f. Mozgás:

- megfelelő hely, eszköz, idő biztosítása csoportszobában, udvaron,
- balesetmentes környezet kialakítása,
- különböző mozgáskészség fejlesztő sportfelszerelések, sportudvar biztosítása.

g. Edzés:

- a víz, a napfény, és a levegő edző hatása,
- rendszeres, változatos mozgástevékenységek biztosítása,

h. Pihenés, alvás:

- életkornak, egyéni szükségleteknek megfelelő alvásidő biztosítása,
- gyermek alvásszokásainak tiszteletben tartása / kendő, baba, könyv/,
- nagycsoportban csak rövid pihenés, csendes elfoglaltság,
- feltételek biztosítása a nyugodt pihenés érdekében,
- pihenés előtti szokások kialakítása (mese, altatódal, stb.),

- saját ágyban, saját ágynemű használata.
- i. *Környezet rendje:*
  - rend és tisztaság iránti igény felkeltése,
  - környezettudatos magatartás alakítása.

3.6. Érzelmi, erkölcsi, és értékorientált közösségi nevelés

3.6.1 Érzelmi nevelés

Cél:

- A gyermek minél jobban beilleszkedjen a KIMBI óvoda mindennapi életébe, ezáltal megalapozzuk további életében a mikro- és makro környezetébe való beilleszkedést is.

Feladat:

- Az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik a gyermeket.
- Pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze a gyermek kapcsolatrendszerét.
- A családi életre alapozva meghatározni a fejlesztés irányát.
- A szociális tanulás hasssa át a gyermek minden tevékenységét óvodás éve alatt.
- Barátságos, derűs, pozitív, megerősítő légkör kialakítása, megtartása.
- Társas kapcsolatok alakítása, alakulásuk figyelemmel kísérése.
- Gyermek együttműködésének elősegítése a csoport érdekében.
- Gyermek és felnőttek kapcsolatának, együttműködésének megerősítése.
- Példamutatás, folyamatos pozitív értékelés, a fejlődés ütemének elemzése, további feladatok meghatározása.

3.6.2 Erkölcsi nevelés

Cél:

- Az erkölcsi értékek beépülése a személyiségbe

Feladat:

- Az erkölcsi normák megismerése, elsajátítása
- Erkölcsi érzékenység fejlesztése
- Erkölcsi ítéletalkotás, és szóbeli kifejezésének elősegítése
- Az elemi udvariassági szokások tudatosítása és elmélyítése /köszönés, válaszolás kérdésekre, megszólítás, kérem, köszönöm szavak használata/
- A különböző alkalmaknak megfelelő magatartásformák, viselkedés tudatosítása,
- A kapcsolatteremtéshez szükséges szociális tulajdonságok fejlesztése,
- Hazaszeretetre nevelés,
- Szülőföld megismerése a helyi lehetőségek kiaknázásával.

3.6.3 Közösségi nevelés

Cél:

- Az esélyegyenlőség biztosításával a KIMBI Óvoda közösségéhez tartozás érzésének kialakítása, erősítése – „KIMBI életérzés”

Feladat:

- A társakhoz és a felnőttekhez való pozitív, kulturált viszony kialakítása.
- Felnőttekkel való bizalomra épülő szeretetteljes kapcsolat kialakítása.
- Az egymás iránti tolerancia, bizalom kialakítása.
- Szülőkkel való együttműködés, együttnevelés megteremtése.
- A szocializáció serkentése, segítése az esélyegyenlőség biztosításával.
- Baráti kapcsolatok kialakulásának segítése, a meglévő pozitív kapcsolatok erősítése.
- A gyerekek számára minta- és modellkövetés útján is biztosítjuk a magatartásmódok elsajátítását, a tevékenységformákat, meghatározott értékeket.
- Fontos a céltudatosság, folyamatosság, intenzitás, szervezettség, példamutatás.
- A gyermek közösségi érzelmeinek, beállítódásának, magatartásának kialakítása, szokásainak formálása.
- Az egyén és a közösség egymásra hatása.
- Egyéni, sokszínű tevékenység, társas együttműködés, szerepvállalás, élményszerzés biztosítása.
- Az együttes tevékenységekkel, másokra figyelemmel biztosítani a közösségi magatartás fejlődését, önismeret realizálódását.
- Fokozatosan fejleszteni a gyermek aktivitását, önállóságát.
- Önszabályozás, önkontroll, önértékelés fejlesztése
- a közösségi nevelés hatására kialakítani a gyermek véleményét másokról és önmagáról/ én tudat, énkép differenciálódása /

3.6.4. Szokás- és normarendszer

Cél:

- Fogadják el, tartásukba, és váljon természetes igényükké magukkal és társaikkal szemben az óvoda és a csoport szokásai, normái.

Feladat:

- Szokások megismertetése, tudatosítása a napirendi tevékenységeken belül.
- Óvodai értékek megismertetése a családdal is.
- Következetes, tudatos fejlesztés az egyéni képesség figyelembevételével, példamutatással, segítségnyújtással.
- Egységes óvodai szint meghatározása.

A részletes szokás- és normarendszert az adott csoport naplója tartalmazza.

3.7. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok

3.3.1 Gyermekvédelem

Cél:

- gyermek jogainak érvényesítése és tiszteletben tartása óvodán belül és kívül
- különleges bánásmódot igénylő gyermekek segítése, fejlesztése
- a gyermekek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítése, és az érvényesülés ellenőrzése

Feladat:

- A gyermekvédelmi feladatok ellátásáért, ellenőrzéséért az óvoda gyermekvédelmi megbízottja, és az óvodapedagógusok egyaránt felelősek.
  - Nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók, és migránsok beilleszkedésének segítése, interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségének biztosítása, és az alapvető szabadság védelme.
  - Éves munkaterv készítése, a konkrét feladatok meghatározása.
  - A személyiséglapok vezetésének ellenőrzése.
- Megelőzés (prevenció)
    - a gyermek és szülői jogok megismertetése és érvényesítése,
    - rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel,
    - együttműködés a gyermekvédelemben partner társszervekkel, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival,
    - a családot, gyermeket megillető kedvezményekhez való hozzájutás elősegítése.
  - Feltárás
    - a veszélyeztetettség, hátrányos helyzet tüneteinek felismerése, dokumentálása,
    - tünetek okainak megkeresése,
    - a gyermekek veszélyeztettségeinek és hátrányos helyzetének megkülönböztetése.
  - Megszüntetés
    - felzárkóztatás megszervezése,
    - induló hátrányok csökkentése (egészségvédő, mentálhigiénés),
    - szülők segítése a szülői szerep eredményesebb betöltéséhez,
    - a gyermekek szociális helyzetének lehetőség szerinti javítása,
    - segítő szakemberek igénybe vétele a problémák típusának megfelelően,
    - konkrét esetekben együttműködés a segítőkkel, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival.

Intézményünk folyamatos kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, a Népjóléti Iroda és a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XII. kerületi Tagintézményének munkatársaival.

3.8. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése

Cél:

- saját, egyéni fejlődési ütemhez, képességekhez igazodó nevelés, fejlesztés

Feladat:

- Fejlődés nyomon követése személyiséglapon.
- Egyéni fejlesztési ütem meghatározása, sajátos módszerek kiválasztása.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése. A KIMBI Óvoda hatályos Alapító Okiratában foglaltaknak megfelelően csak olyan sajátos nevelési igényt tudunk kielégíteni, amihez biztosítva vannak a személyi és tárgyi feltételek.
- Szükség esetén a kerületi kiemelt feladatnak megfelelően a beszédhibás gyermekek fejlesztése logopédus segítségével.
- Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése, segítése, a hátrányok pedagógiai eszközökkel történő ellensúlyozása.
- Hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölése.
- Felzárkóztatás az egyes tevékenységekben lemaradt gyermekek differenciált fejlesztésével.
- Tehetségtámogatás során a kiemelkedő képességű gyermekek speciális fejlesztése, az önmegvalósítás maximális támogatása.
- Kapcsolatfelvétel, és kapcsolattartás a megfelelő speciális szakemberrel.

3.8.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrálása

Cél:

- Hatályos Alapító Okiratban meghatározott sajátos nevelési igényű gyermekek integrálása

Feladat:

- Az egyéni bánásmód, differenciálás elvének érvényesítésével történő fejlesztés,
- Gyermekek önállóságának kialakítása,
- Felzárkóztatás, fejlesztés megszervezése
- Másság elfogadtatása a gyermekekkel,
- Elfogadó nevelőtestület, alkalmazotti közösség,
- Kapcsolattartás a szakszolgálatokkal, rehabilitációs intézetekkel, szakértői bizottságokkal,
- Együttműködés az óvodapedagógusok és a speciális szakemberek között
- A mindenkor hatályos Alapító Okiratban vállalt integrációs feladat személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása

3.8.2. Tehetségtámogatás

Cél:

- Kiemelkedő képességű gyermekek alkotó-, önkifejező képességének támogatása, érvényre juttatása
- Óvodánkban az egészséges életmódra nevelés mellett a gyermekek tehetségtámogatása irányított tevékenységi keretek között, tehetségműhely megszervezésével történik, mely hozzájárul a gyermekek korszerű látásmódjának alakításához.

A kiválóan kreatív gyermekek saját csoportjukban élik óvodás életüket. A mi feladatunk, hogy segítsük őket a továbbfejlődésben, tovább erősítsük kiemelkedő oldalukat. Célunk, hogy a gyermek olyan többletismereteket kapjon, amelyekkel a hétköznapiak során nem találkozhat.

Feladat:

- Tehetségcsírák felismerése, támogatása, továbbfejlesztése.
- Művészet ismeretére, szeretetére nevelés.
- Művészeti ág művelésére nevelés.
- Kreativitás, alkotó gondolkodás és cselekvés kialakítása
- Környezettudatosságra összpontosító, fenntarthatóság iránti fogékonyságra irányuló nevelés
- Hagyományőrzés, honismeret megalapozása.

Azért is tartjuk fontosnak az ilyen irányú tehetségtámogatást, mert a gyermekek ugyanezeket a tevékenységeket folytathatják a kerület iskoláiban.

A gyermekek az óvodapedagógusok ajánlásával, a szülővel történt egyeztetés alapján nagycsoportos kortól választhatnak több művészeti tevékenység közül.

A választható tevékenységeket meghatározza az óvodapedagógusok érdeklődése, beállítottsága, felkészültsége, képzettsége, illetve a gyermekek érdeklődése. Pl:

- Színjátás és drámajáték,
- Kézműves, és ábrázolás,
- Természetet megismerő és védő,
- népi tánc és hagyományőrzés, népi gyermekjátékok.

Mivel azonos érdeklődési körrel rendelkező, de más- más fejlettségi szinttel rendelkező gyermekek kerülnek egy csoportba, így a tehetséggondozás mellett megvalósulhat a közösségi életre való eredményes felkészítés.

Ezekre a tevékenységekre az óvodapedagógusok az év elején szakszerűen felépített tervet készítenek, melyet a csoportnaplóban, heti lebontásban rögzítenek. Nyílt napon, vagy ünnepek alkalmával bemutató előadás keretében adhatnak számot egész éves sikeres tevékenységükről, illetve kiállításon mutathatják be alkotásaikat, műveiket.

A tehetséggondozó műhely csak lehetőség, nem kötelező tevékenység a gyermekek számára. Csak akkor lesz eredményes, ha a csoportok alacsony létszámmal működnek.

3.9. Óvodaválasztás, befogadás

Cél:

- Az óvodaválasztás megkönnyítése, az óvoda és a HOP megismerése, a gyermekek zökkenőmentes beilleszkedése a KIMBI Óvoda mindennapjaiba.

Feladat:

- tájékoztató kiadvány kiadása a KIMBI óvodáról
- a leendő kiscsoportosok meghívása a KUKUCSKA napokra
- Gyermeknapi (KIMBI- napi) ünnepségre való meghívás
- ismerkedő családlátogatás igény szerint
- fokozatos szülői beszoktatás megszervezése
- a beszoktatás első hetében a csoport mindkét óvodapedagógusának jelenléte

Befogadás feltételei:

- Önállóságra való törekvés, bizonyos fokú önállóság (öltözködés, étkezés, tisztálkodás).
- Szükségletek kinyilvánítása beszéddel.
- A saját név ismerete.
- A tulajdonságot, az "enyém" névmás használata.
- Az "én" személyes névmás használata.
- Szobatisztaság, cumi, cumisüveg elhagyása.
- Az önérvényesítés - korlátozás egyensúlyának elfogadása.
- A szokásokhoz, normákhoz való alkalmazkodás képessége.
- Szociális érettség a többi gyermekhez való alkalmazkodáshoz.
- Nyitottság a gyermekek, a felnőttek, és az új környezet felé.
- Beszéd által való kommunikációs érintkezés.
- Bizonyos fokú érzelmek feletti uralkodás.
- Járás-, mozgásbiztonság.
- Érdeklődés a különböző játékok iránt.

3.10. Kapcsolat a nevelés más színtereivel

Cél:

- A gyermekek egészséges fejlődése, komplex fejlesztése érdekében arra törekszünk, hogy ápoljuk és fenntartsuk a jó kapcsolatot nevelési partnereinkkel. Partnerközpontú működésünk alapja a kölcsönös őszinteség, bizalom, megértés és segítőkészség.

Feladat:

- Létrehozni egy olyan emberi kapcsolatrendszert, amelyből egyaránt merít a gyermek, a család, és az óvodai testület.
- Megteremteni az oldott kapcsolatteremtés lehetőségeit.
- Gondoskodni a folyamatos információ cseréről és a rendszeres közös programokról.
- Tiszteletben tartani a szülők és a gyermekek személyiségi jogait.

- Különbözőség elfogadása, tiszteletben tartása, esélyegyenlőség biztosítása.

Család:

- Az óvodai nevelés a családi élet szokásait figyelembe veszi.
- Alapja a kölcsönös bizalom és segítségnyújtás.
- Fontos az előítéletektől mentes közeledés minden családhoz.
- Az egyes családok nevelési felfogását tudomásul venni.
- Tapintatos segítségadás a családi nevelés terén.
- Szükség esetén gyermekvédelmi szolgálat bevonása.

Kapcsolattartás formái:

- Igény szerinti családlátogatás megszervezése (család helyzetének megismerése: család összetétele, szülő nevelői magatartása....)
- Nyílt napok megszervezése
- Fogadóórák - egyéni igények, problémák alapján.
- Szülői értekezletek megtartása
- Közös programok, ünnepélyek szervezése
- Szülők érdekképviselője - Szülői Szervezet működtetése
- Partner Nap

Bölcsőde:

- A kapcsolat alapja a kölcsönös nyitottság, folyamatosság.
- Közös továbbképzések, tapasztalatcserék, szülői értekezleten való részvétel.
- Bölcsődelátogatás.
- Óvodába lépés előtt tájékoztató a leendő szülőknek értekezlet.

Óvoda-iskola átmenet megkönnyítése

- Szoros együttműködés, nevelőpartneri viszony kialakítása.
- Egymás munkájának, elveinek kölcsönös ismerete, összehangolása.
- Tanköteles korú gyermekek iskolalátogatása.
- Az önkormányzat által szervezett összejövetelen a kerületi iskolák bemutatkozása.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

Arra törekszünk, hogy a hatályos törvényeknek megfelelően minden gyermek – mire tankötelessé válik – birtokában legyen azoknak a kompetenciáknak, amelyek biztosítják az eredményes helytállást a továbblépéshez.

A gyermek belső érése, a családi nevelés, és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Testi:

- az idegrendszer életkornak megfelelő fejlettsége, érettsége,
- életkornak megfelelő testi fejlettség és egészségi állapot,
- az izmok kellő fejlettsége (teherbíró képesség, helyben ülés...).

Értelmi:

- a lényeglátás, bizonyos fejlettsége, analitikus-szintetikus gondolkodás,
- elemi fogalmak, ítéletek létrehozása, kreatív gondolkodás,
- az ok-ok okozati viszonyok és a dolgok közötti összefüggés látása,
- az előre tervezés képessége,
- a gondolkodás fejlettsége a művelet előtti szakaszban legyen,
- a szóbeli kifejezőkészség fejlettsége,
- akaratlagos figyelemre való képesség,
- pontos megfigyelőkészség; a tárgyak jelenségek fontosabb jegyeinek megfigyelésére való képesség,
- megbízható emlékezet: ismeretlen, idegen fogalmakat nem tartalmazó, körülbelül 14-16 szótag terjedelmű mondat visszaadása hallás után, hallott, tanult rövid mesék lényeges mozzanatainak felidézése,
- tanulékonyság: a feladatok életkorra jellemző időn belüli feldolgozása,
- feladattudat, feladattartás: monotónia tűrés,
- átlagnak megfelelő munkatempó, önálló munkavégzésre való képesség.

Pszichikus funkciók:

- alak, forma, méret, szín pontos felfogása megtalálása, kiemelése egy képi környezetből,
- összetartozó részek értelmes egészként való észlelése (Gestalt-látás),
- adott tárgyak térbeli helyzetének helyes felismerése, megítélése,
- vizuális információk téri elrendezése, sorbarendezése, szelektálása, a téri viszonyokat kifejező verbális kifejezések használata,
- koordinált mozgás szem- kéz-láb összerendezett célszerű együttes mozgása,
- rövid idejű vizuális-verbális memória,
- laterális dominancia kialakulása,
- helyes testséma tudat és a térbeli viszonyok pontos érzékelése,
- látott, hallott információk összekapcsolásának képessége, motoros visszaadása,
- a természeti és társadalmi környezetre vonatkozó tapasztalatok (tájékozottság),
- az ábrázolókészség fejlettsége (a finommotorika pontos működése, a leutánzás készsége, önállóság),
- a mozgások célnak megfelelő vezetése, megfelelő kezűgyesség.

Szociális:

- fokozott mozgásigény kellő megfékezésére való képesség,
- a közösség igénye, zökkenőmentes beilleszkedés,

- szabálytudat,
- kapcsolatfelvétel, együttműködési képesség a pedagógussal és a gyermekekkel egyaránt,
- a felnőtt irányításának elfogadása,
- érzelmi kiegyensúlyozottság.

4. Óvodai élet megszervezése

4.1. A program megvalósításának személyi és tárgyi feltételei

4.1.1. Személyi feltételek

Álláshelyek	Fő
óvodavezető	1
vezető-helyettes	1
óvodapedagógus	13
fejlesztőpedagógus	1
pedagógiai asszisztens	2
óvodai dajka	7
konyhai dolgozó	2
óvodatitkár	1
kertész	1
Engedélyezett álláshelyek száma:	29

Az óvodavezető irányításával olyan testületi légkört alakítottunk ki, mely magáénak érzi a KIMBI Óvoda programját, a gyermekek szeretetén, és az egyéniségek elfogadásán alapul.

Az együttműködés folyamatában egymás segítése, előremutató szakmai ellenőrzés, értékelés kerül előtérbe, melyhez a Belső Önértékelést Támogató csoport is segítséget nyújt.

A program eredményes megvalósulásának alapja partnereink igényeinek megismerése, folyamatos nyomon követése, melynek szerves résztvevői az óvodapedagógusokon kívül a pedagógiai asszisztensek, szakképzett óvodai dajkák, akik nevelőtársaink a mindennapokban.

A KIMBI Pedagógiai Program lehetővé teszi a sajátos arculat magas szinten való megvalósulását, illetve a módszertani szabadságot a pedagógusok részére. A program céljai elérését magasan kvalifikált szakemberek együttes munkájával kívánjuk biztosítani.

A megvalósulás színterei:

- napi pedagógiai munka
- intézményi munkaközösség
- hospitálási rendszer
- nevelői értekezletek, megbeszélések
- továbbképzések, tanfolyamok
- együttműködés az óvoda dolgozói között

a. Intézményi munkaközösség feladatai

Mind a tervezés, mind a gyakorlati munka területén a munkaközösség célja az óvodapedagógusok munkájának segítése.

A bemutató foglalkozások után a munkaközösség elemzi, megvitatja, értékeli a látottakat, és levonja a következtetéseket, melyek irányt mutatnak az elkövetkezendő időszakra.

A munkaközösségi foglalkozásokon az elméleti beszámolók biztosítják az aktív, pezsgő szellemiséget, és az építő vitát, az előadónak pedig elmélyült, alapos kutatómunkára ad lehetőséget. Így a korszerű ismeretek cseréje folyamatossá válik.

b. Gyakornokok mentorálása

Gyakornoki szabályzatunkban foglaltaknak megfelelően segítjük a pályakezdő fiatalokat abban, hogy megismerjék óvodánk belső értékeit, szervezeti kultúráját. Meghatározott módszertan alapján támogatást kapnak, hogy megtalálják helyüket a munkaszervezetben. Mintát kapnak a feladatok hatékony elvégzéséhez. Az intézményvezető szakmai segítőt nevez ki a gyakornok mellé, aki a rendszeres konzultációk alkalmával felkészíti, segíti a gyakornok tevékenységét.

c. Nevelő és munkatársi értekezletek

Témái mindig az aktuális koncepció, terv, és feladatok kidolgozásának tükrében szerveződnek. A csoportvezető óvónők írásos beszámolót készítenek egy-egy feladat megvalósításáról, illetve a gyakorlati tapasztalatokról, a felmerülő problémákról.

A nevelői értekezleteken fogalmazódnak meg azok az irányelvek, melyek meghatározzák a következő időszak pedagógiai munkáját.

A belső Önértékelést Támogató Csoport által meghatározott feladatok végrehajtását is ezen a fórumon tárgyaljuk meg.

d. Továbbképzések, tanfolyamok

Továbbképzéseken való részvétel a továbbképzési terv alapján történik. Ezeknél nagy hangsúly fektetünk olyan képzések kiválasztására, melyek elősegítik a KIMBI Pedagógiai Program céljainak megvalósítását és speciális feladataink magasabb szinten való végrehajtását. Szorgalmazzuk a szakvizsgák letételét és a tehetséggondozáshoz, egyéni differenciált fejlesztéshez, sajátos nevelési igényű gyermekek gondozásához megfelelő speciális képzések elvégzését.

e. Minőségpolitikánk célja

A partnerközpontú működés minden minőségfejlesztési rendszer alapeleme. Amíg az eredményesség, vagy a színvonal általában külső elvárásokhoz való alkalmazkodást jelent, addig a minőség elsősorban a felhasználók igényeinek megismerését és kielégítését szolgáló helyi kezdeményezés nyomán jön létre.

Az elmúlt évek hagyományainak megfelelően továbbra is a **menedzser szemléletű** vezetést kívánjuk megvalósítani, melynek sarkalatos pontja az „*alkotó légkör*” megteremtése, és magas fokú függetlenség biztosítása a pedagógiai módszerek megválasztásában a KIMBI Pedagógiai Program alapján.

Az innovációs törekvéseket továbbra is támogatjuk, abban az esetben, ha azok erősítik a KIMBI Program alapvető nevelési céljait, és korszerűségével, európai szintű értékeivel minőségileg magasabb szintet biztosít. Továbbképzések területén szorgalmazzuk a személyre szóló akkreditált képzések választását, mely növeli az emberi értékeken kívül a pedagógiai munka színvonalát is, előtérbe helyezve azokat, melyek a programunk megvalósulását segítik.

Pozitív, kreatív testületi légkör megvalósítására törekszünk oly módon, hogy az egyéni beállítódások kibontakozhassanak, és az önmegvalósítási törekvések érvényre juthassanak.

Kollektívánkban fontosnak tartjuk, hogy az óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítő munkatársak közötti kooperáció a továbbiakban is **segítő és együttműködő** legyen.

Az egységes pedagógiai elvek érvényesülése, egymás munkájának megismerése fontos nevelőtestületünknek. Ez az alábbi alkalmakkor valósulhat meg:

- intézményi munkaközösség munkájával,
- hospitáláson,
- nevelői értekezleteken, megbeszéléseken,
- továbbképzéseken, tanfolyamokon,
- bemutatókon.

A tervezés kritériumainak megfelelően korcsoportokra kidolgozott nevelési és oktatási terv logikusan egymásra építve veszi figyelembe a korosztályi követelményeket, melyek az éves munkatervben és a csoportnaplókban konkrétan megtalálhatók.

Az éves óvodai munkaterv az óvoda egész működését átfogja, meghatározza az év feladatait, a végrehajtás határidejét, és tartalmazza a végrehajtásért felelősök nevét.

Ellenőrzés: a köznevelésről szóló hatályos törvény megteremtette a jogi kereteket az irányítás minden szintjén, amelyek az óvodában folyó szakmai munka segítéséhez, ellenőrzéséhez szükségesek.

Az ellenőrzést – mely lehet folyamatos, ciklikus, vagy alkalmoszerű - a vezetői munkamegosztás elve alapján kívánjuk megvalósítani, melyben részt vesznek:

- óvodavezető,
- vezető helyettes,
- munkaközösség vezető,
- gyermekvédelmi felelős,
- gyakornoki mentor,
- Belső Önértékelést Támogató csoport tagjai.

Az ellenőrzés megvalósulásának színterei:

- beszámoltatás,
- értékelés,
- pedagógiai munka ellenőrzése a csoportban,
- vizsgálat,
- dokumentáció ellenőrzése,
- gazdasági ellenőrzés,
- egyéb dolgozók munkájának ellenőrzése.

Az óvodapedagógusok értékelését az Intézményi Önértékelési Programban meghatározottak szerint végezzük.

A munka minőségének elismerésére intézményünkben a következő jutalmazási rendszert alakítottuk ki:

1. KIMBI Óvodáért emlékplakett
2. Írásbeli dicséret
3. A „NEVELÉSI ÉV ÓVODAPEDAGÓGUSA”, illetve a „NEVELÉSI ÉV DOLGOZÓJA” oklevél
4. Felterjesztés kitüntetésre (kerületi, országos)

Az óvoda működéséhez a törvényben rögzített létszám biztosított, melynek kulcsszereplői az óvodapedagógusok. Jelenlétük a nevelés teljes időtartama alatt törvényi előírás.

Elfogadó, támogató attitűdjük modellt, mintát jelent a gyermekek és szülei számára.

Az óvodai nevelés eredményességét segíti az alkalmazottak kompetenciája, összehangolt munkája.

Az óvoda dolgozói feladataikat munkaköri leírás alapján végzik. A Pedagógus Etikai Kódexben foglaltakat ismerik, és betartják.

4.2 Tárgyi feltételek

Az intézmény 7 csoportos, 160 gyermek elhelyezésére alkalmas.

A napi fejlesztést segíti:

- tornaterem,
- logopédiai – fejlesztő szoba,
- só szoba,
- fajtáékokkal felszerelt árnyas udvar,
- görkorcsolyapálya,
- többfunkciós terem
- minden csoportnak különálló öltöző, mosdó, terasz.
- mezítlábas ösvény
- tankertek
- madárbarát tanösvény

A működést segíti:

- két iroda
- egy nevelői szoba
- két személyzeti öltöző
- egy szülői fogadó szoba
- egy sószoba
- három tálalókonyha
- egy mosókonyha
- kazánház
- raktárhelyiség
- szertár
- műhely

Rendelkezünk a törvény által előírt felszerelés és eszköznormával.

A program megvalósulását még az alábbi felszerelések, eszközök segítik még:

- jelmeztár	- videokamera
- néptánc ruhák	- LCD televízió
- égető kemence	- sporteszközök, kézi szerek
- víztisztító berendezés	- képességfejlesztő eszközök, játékok
- notebook	- élősarok állvány
- projektor	- csoportonként gyermek vízadagoló
- fényképezőgép	

4.3 Napirend

Cél:

- Megteremteni a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezetet. (életkor és csoportonkénti eltérések figyelembevételével)

Feladat:

- Rugalmas napirend biztosítása, igazodva a gyermek egyéni szükségleteihez.
- Az óvoda teljes nyitvatartási ideje alatt óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel.
- Lehetőségekhez mérten a folyamatosság biztosítása.
- Párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek szervezése.
- A heti rend csoportonkénti állandósága.
- Csoportok napi és heti rendjét a csoportnaplók tartalmazzák.

4.4. Ünnepek, hagyományok

Az elmúlt három évtized alatt KIMBI hagyományaink lettek fő értékeink.

Az ünnepek kiemelkedő események a gyermekek mindennapi életében. Perspektívát adnak, megerősítik a hagyományokat, a közös élmény erejével fokozzák a gyermekek összetartozását.

A jeles napok megünneplése kapcsán segítjük a hazaszeretetet, a nemzeti identitás formálását, a keresztény kulturális értékeket és hagyományok megismerését.

Az ünnepek előzményei és emlékei beilleszkednek gyermekeink természetes életmenetébe. A tevékenységet várakozás előzi meg.

Az ünnep fényét emeli az ünnepi dekoráció, az ünneplő ruha vagy az egyenruha, a meglepetések, az ajándékozás, a vendégvárás öröme.

A szülők, a családtagok is részt vesznek a közös ünneplésben, bekapcsolódnak a szervezésbe, előkészítésbe, és alkalmanként a lebonyolításban is.

Az ünnepeket tartalmasabbá teszi, hogy a gyermekek életkoruktól függően részt vesznek az előkészítésben, a kialakult hagyományoknak, és a szülői igényeknek megfelelően.

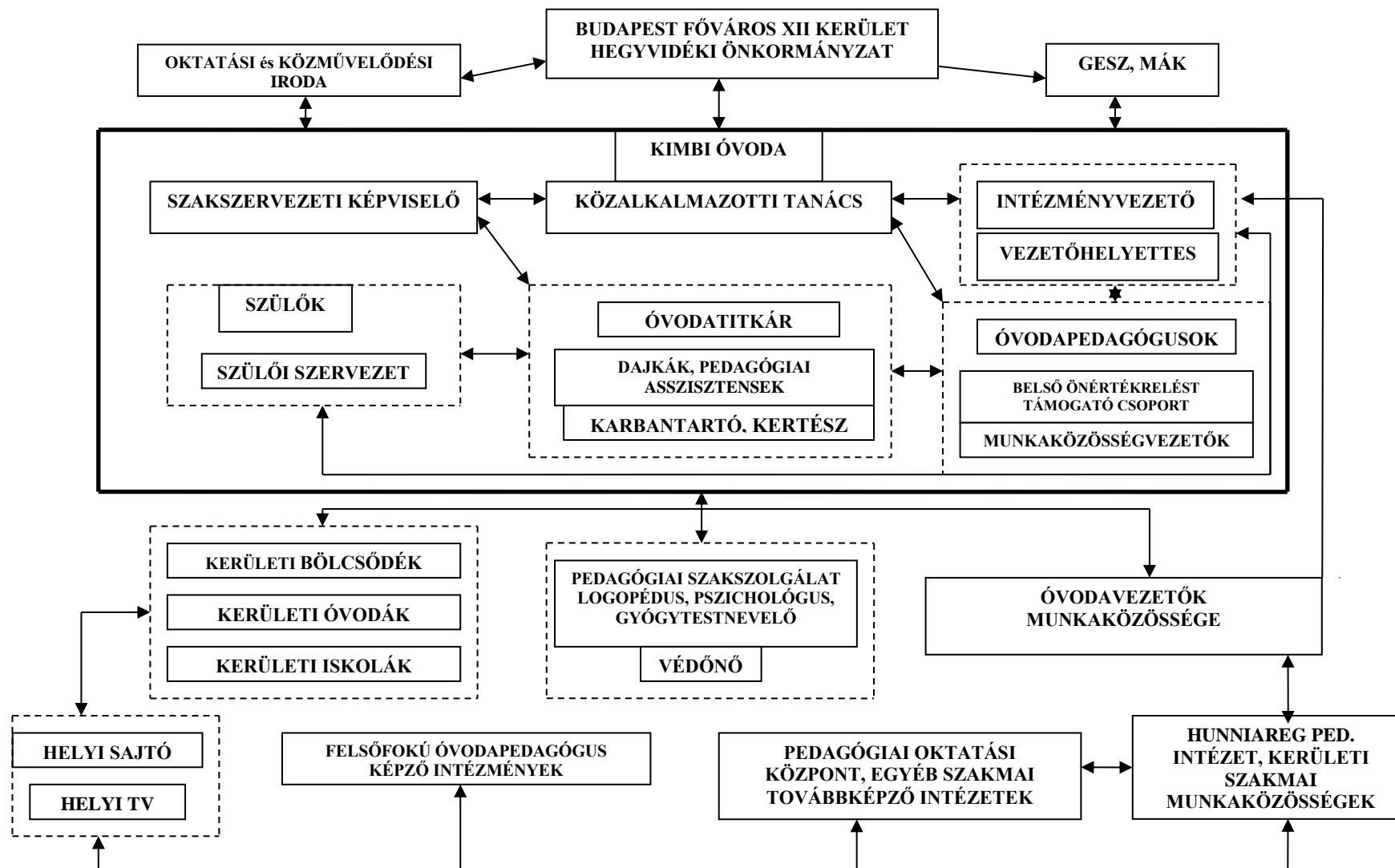
A XII. kerület által szervezett programokon, rendezvényeken való részvétel erősíti a közvetlen „szülőföldhöz” való kötődést (Pl. „Pindúr-Pandúr” közlekedési vetélkedő, „Előzd meg a fogaskerekűt”, „Fitt leszel, ha itt leszel”, Karácsony az Idősek gondozóházában, Karácsonyi adventi vásáron való fellépés, Nárcisz futás, Nárcisz ültetés, stb.)

Ünnepeink, rendezvényeink:

Nemzeti	Óvodai	Csoport
- Október 23. - Március 15.	- Állatok világnapja - Márton nap - Adventi időszak - Mikulás - Karácsony - Farsang - Víz világnapja - Föld Napja - Húsvét - Anyák napja - Madarak és fák napja - KIMBI nap - Környezetvédelmi világnap - Évzáró - Ballagás	- Kiscsoportban ismerkedő, nagycsoportban búcsú kerti parti - Születésnapok

4.5 Óvoda kapcsolatai

AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

5. Az óvodai élet tevékenységi formái és a tevékenységekben megvalósuló tanulás

A tevékenységeket a külvilág, és ennek változásai (évszakok, ünnepek, hagyományok) figyelembevételével tervezzük. A mindennapi tevékenységek megszervezése és kivitelezése során ezek válnak meghatározóvá a kötött és kötetlen tevékenységek, a játék, a munka és az óvodai élet egész területén is.

A sokféle tevékenység lehetőséget biztosít a gyermek számára, hogy alkotasson, felfedezhesse környezetét, átélhesse a gondolkodás örömét, tapasztalatokat szerezhessen, kielégíthesse érdeklődését, egyéni ütemében fejlődhesen.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- cselekvéses tanulás
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- gyakorlati problémamegoldás

Óvodánk elhelyezkedése, belső elrendezése, eszközfelszereltsége lehetőséget biztosít arra, hogy minden gyermeki tevékenységet áthasson a mozgás, és az ebből fakadó öröm, kreativitás, a játékos cselekvés, amely a fejlesztés során döntő fontosságú.

Minden tevékenységben a témától függően lehetőséget biztosítunk a közvetlen tapasztalatszerzésre. Így minden gyermek fokozatosan, saját fejlettségi és egyéni érési szintjének megfelelően, differenciált fejlesztéssel juthat el a játékos tapasztalás, cselekvés során a szükséges ismeretekhez.

Ezek elsajátításával egyetemben fejlődik, alakul mozgása, gondolkodása. Változik és gazdagodik egész személyisége, miközben tevékeny módon ismerkedik a gyermek a külvilággal, tapasztalatokat szerez a saját testéről, lehetőségeiről, képességeiről. Ezáltal válik a saját környezetét alakítani tudó aktív és kreatív egyéniséggé.

A közvetlen tapasztalás során szerzett ismeretek hozzájárulnak a térben való biztonságos eligazodáshoz, a téri tájékozottsághoz. Észrevétlenül változik meg viszonyulása a külvilághoz, és válik realisabbá világképe, valóság tudata.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

5.1 Játék

Cél:

- Szabadon választott tevékenység, örömforrás, feszültségoldás. Olyan tevékenység, melyben a gyermeknek lehetősége nyílik az őt körülvevő világ megismerésére, ami által formálódik, fejlődik személyisége.

Feladat:

a. Értelmi nevelés:

- fejlessze a kézügyességet, növelje az önállóságot, a kitartást,
- pontosabbá válják az érzékszervek működése, ezáltal megbízhatóbb lesz az észlelés, a megfigyelő-képesség,
- a játékban jelenik meg először a szándékos emlékezet, mely által gazdagodik a képzelet, a gondolkodás,
- az akadályok leküzdése, és a konfliktusok megoldása hozzájárul a problémamegoldó gondolkodás fejlődéséhez,
- az értelmi-, motoros-, kommunikációs képességei fejlődjenek,
- az egyéni fejlesztés és az alapképességek fejlesztése érdekében heti lebontásban fejlesztő játékok tervezése és megvalósítása differenciált feladatadással.

b. Érzelmi élet:

- ösztönözzük a gyermekeket az önmegvalósításra, érzelmeik, vágyaik, lelki állapotuk kifejezésére,
- a különböző játékfajtáknak elkülönített helyet alakítunk ki, ezzel biztosítva az intimitást, az érzelmi biztonságot, így fokozódik a gyermek közlési vágya, beszédkedve,
- a beszédkedv segíti a nyelvi kommunikációs készség fejlődését,
- mindig biztosítjuk a szabad választás lehetőségét, a gyermek maga dönthet arról, hogy hol és mit kíván játszani,
- inspiráljuk arra, hogy szabadon válassza meg társait a játékhoz, ez magában foglalja a félrehúzódás, az egyedüllét lehetőségét is.

c. Szocializáció:

- a játékban válnak közelivé és elfogadhatóvá a viselkedési szabályok, megnyilvánulnak és fejlődnek a gyerekek közötti társas kapcsolatok,
- figyelembe vesszük a játék fejlődési szakaszait (a kezdeti magányos játékból következik az egymás melletti játék, majd fokozatosan alakul ki a közös játék, az együttjátszó párok, csoportok viszonylag tartós együttműködése),
- támogatjuk a vezető egyéniségeket, a magányosan tevékenykedőket pedig bátorítjuk a közös játéktevékenységre,
- tapasztalatokat szereznek társaik szándékának megértésében, a másik gyermek helyzetébe való beleélésben, az együttérzésben,

d. Testi nevelés:

- az óvodapedagógus heti rendszerességgel megtervezi a mozgásos játékok lehetőségeit, feladatait. Ez mindig kapcsolódik a testnevelés, görkorcsolya, és a mindennapos testnevelés

anyagához, figyelembe véve az évszakok változásait, és az ünnepeket, ezzel fokozva az aktualitást, és a játékos jelleget.

- ezáltal fejlődik a gyermek mozgása, segíti az új mozgásformák kialakulását, gyakorlását, ismert mozgásformák tökéletesedését.

5.1.1 A játék feltételei

Cél:

- Azoknak a feltételeknek a biztosítása, amelyek kedvezően hatnak a játék alakulására, a játékkedvre, amelyek segítségével a játék tartalmasabbá, sokoldalúbbá válhat.

Feladat:

- Szubjektív és objektív feltételek biztosítása

a. Szubjektív feltételek:

- Az óvodapedagógus személyisége:
  - ismerjen meg és szeressen minden gyermeket,
  - rendelkezzen empátiás készséggel, mert ez elengedhetetlen a megértő, együttműködő magatartáshoz,
  - gesztusaival, pillantásával, mosolyával, hanglejtésével buzdítsa a gyermekeket,
  - magatartása, viselkedése követendő példát nyújtson,
  - szeressen játszani,
  - minden gyermek felé kedves és nyitott legyen,
- arra való törekvés, hogy a játékélet alatt a játék fantáziaserkentő, kreatív és kíváncsiságot ébresztő legyen,
- tapasztalatok, pozitív élmények nyújtása,
- játéktervek készítése az aktuális tevékenységekhez kapcsolódóan,
- a játéktevékenység tudatos tervezése élményekre építve,
- az egész csoportnak közös és egyéni tapasztalatszerzési lehetőségek nyújtása / a gyermekek minél jobban ismerjék meg közvetlen környezetüket,
- a gyermekek családi élményeinek figyelembevétele,
- a séták, kirándulások, látogatások lehetőségeinek kihasználása,
- a játékban megjelenő negatív tapasztalatok és érzelmek megjelenésének, feldolgozásának elősegítése,
- a különböző játékfajták sajátosságainak ismerete,
- a játék során sokoldalú megfigyelések feljegyzése a gyermekekről,
- a gyermekek képességeinek maximális kibontakoztatása,
- aktív részvétel a játékban a gyermek egyéni igényeinek megfelelően.

b. Objektív feltételek:1) *megfelelő hely:*

- a gyermekek szabadon rendelkezhessenek, kreatívan használhassák a csoportszoba berendezéseit, tárgyait,
- állandó és ideiglenes helyek kialakítása mind a sokat mozgó, mind a nyugalmat kedvelő gyermekek számára,
- nagyobb hely felszabadítása a közös játékhoz,
- kuckók létrehozása a kisebb csoportoknak, intimitás biztosítása.

2) *megfelelő idő:*

- alapja a jól kialakított, rugalmas napirend,
- minél hosszabb, megszakítás nélküli idő a zavartalan játék érdekében,
- az étkezés, a tisztálkodás, az alvás, és a kötelező tevékenységek kivételével szabad játék lehetőségének biztosítása,
- a megkezdett játék délutáni, vagy másnapi folytatásának biztosítása,
- az időjárásnak és az óvoda sajátosságainak megfelelően a szabadban töltött játékidő maximális kihasználása.

3) *megfelelő játékeszközök:*

- készítsenek kreativitásra, motiválják, ösztönözzék játékra a gyermeket,
- keltsék fel a gyermekek érdeklődését, feleljenek meg igényeiknek, életkori egyéni sajátosságainak,
- legyenek tartósak, tisztíthatók, esztétikusak, balesetmentesek,
- a korcsoport játékigényeinek megfelelő mennyiségben álljanak rendelkezésre,
- a játékszerek a gyermekek számára könnyen elérhetőek legyenek,
- a kész gyári játékeszközökön kívül, barkácsolható, összeállítható játékeszközök biztosítása,
- a szerepjátékhoz, dramatizáláshoz és az egyéb játékokhoz használható kiegészítő eszközök biztosítása,
- legyenek a gyermekek által barkácsolt játékeszközök is,
- környezetük tárgyait is bevonhassák játékukba, szabadon birtokolhassák a játékeszközöket, kreatív módon összekapcsolva más játékfajtákkal
- elsősorban természetbarát eszközök használata,
- a gyermekek képességeit több irányban fejlessze

5.1.2 Játékfajták

1) Gyakorló játék:

Cél:

- Véletlen mozgásból, cselekvésből, hangadásból fakadó siker, mely újra és újra ismétlésre készíti a gyermeket.

Feladat:

- sokszori ismétléssel különböző funkciók fejlesztése,
- hang és beszéd játékos gyakorlása,
- megfelelő számú játékszerek, eszközök, anyagok biztosítása a gyermekek manipulációs és mozgásigényének kielégítésére,
- balesetmentes, esztétikus öltöztethető, húzogatható, rakosgatható játékszerek, főként természetes anyagokból,
- mozgást gyakorló játékoknak megfelelő hely biztosítása.

2) Szimbolikus - szerepjáték:

Cél:

- A játék során a gyermekek a környezetről szerzett benyomásait, élményeiket, tapasztalataikat, és ismereteiket egyéni és szubjektív módon, kreatívan jelenítsék meg.

Feladat:

- érzelmi azonosulás a szerepekkel /empátia, identifikáció/,
- közösségi érzés formálása: együttműködés, kölcsönös alá-, és fölérendeltség,
- társas kapcsolatok alakulása,
- önállóság érvényesítése a játék megszervezésében,
- a játék témájához kapcsolódó szerepek és az ennek megfelelő magatartásformák elsajátítása, gyakorlása,
- szereplési vágy felkeltése, kielégítése,
- emlékezet, képzelet, figyelem, fejlesztése,
- párbeszéd során anyanyelvi nevelés, kommunikációs készség fejlesztése,
- szerepekhez való kötődés,
- cselekvések összehangolása,
- szerep által megkívánt magatartás alkalmazása,
- játszótársak elgondolásának megértése, elfogadása,
- kevésbé érdekes, kedvezőtlen szerepek elvállalása,
- játszótársakhoz való alkalmazkodás,
- önálló játéktervezés, szerepkiosztás, eszközválasztás, szabálybetartás,
- játszócsoportok tagjai között tartós és szoros kapcsolat kialakulása.

Feltételek:

- élmények, tapasztalatok, ismeretek nyújtása
- megfelelő fejdíszek, jelmezek, eszközök biztosítása
- állandó és mobil játszóhelyek biztosítása

3) Konstruáló játék*Cél:*

- Építőelemekből és más játékszerekből, különböző alkatrészekből, anyagokból, építmények, játékszerek, különféle tárgyak létrehozása.

Feladat:

- az "én csináltam" megtapasztalása,
- előre elgondolt, meghatározott céllal végzett építés,
- az alkotás örömeinek felkeltése,
- fantázia, ügyesség, finommotorika, tervező, előrelátó készség fejlesztése,
- közös alkotások létrehozása során együttműködés, közösségi érzés felkeltése,
- összerakós, összeállítható játékszerek használata,
- önálló tervezés és kivitelezés,
- az építés - konstruálás összekapcsolása a többi játékterülettel,
- fantázia tág lehetőségeinek kihasználása a játékban,
- a létrehozott alkotás hatására különböző élethelyzetekbe való beleélés,
- igényesebb, bonyolultabb alkotások létrehozásával eredményességre törekvés,
- a választott, elképzelt modell egyre pontosabb megközelítésének igénye,
- a bonyolultabb játékelemek biztos kezelése,
- problémameglátó-, és megoldó képesség fejlesztése.

Feltételek:

- sokféleképpen összeállítható játékszerek, építőelemek,
- változatos eszközök és anyagok,
- a felhasználás szabadsága,
- megfelelő, nyugodt hely biztosítása.

4) Szabályjáték*Cél:*

- Meghatározott szabályok szerint zajló tevékenységgel a szabálytudat kialakítása.

Feladat:

- a szabályok pontos betartására, a szabályoknak megfelelő viselkedésre nevelés,
- a játékvezető meghatározó, irányító szerepének elfogadása,
- szabályoknak megfelelő segítségadás,
- a saját csapat érdekeinek figyelembevétele,

- a szabály betartásának és megszegésének érzelmi megnyilvánulásai,
- gyermeki önállóság megnyilvánulása a szabály önkéntes vállalásában,
- siker és kudarc elfogadása, feldolgozása,
- helyes magatartásformák elsajátítása: szerénység, mértéktartás, eredményre törekvés, közösségi érzés, felelősségtudat,
- a mozgásos szabályjáték során a meglévő ismeretek gyakorlása, elmélyítése (testnevelési -, dalos-, és mondókás népi játékok),
- értelmi képességeket fejlesztő játékokkal a gyermekek gondolkodásának, emlékezetének, megfigyelőképességének, figyelmének fejlesztése,
- ügyességet, szellemi erőfeszítést igénylő szabályjátékok,
- a szabályok betartása, és betartatása a társakkal,
- egészséges versenyszellem,
- szabályok kitalálása, változtatása társakkal egyeztetve,
- a szabályok betartásán túl udvarias, előzékeny magatartásra törekvés.

Feltételek:

- szabályok kiválasztásánál az életkori, a csoport és az egyén sajátosságainak figyelembevétele,
- szabályok pontos magyarázata, bemutatása, javítása,
- készen vett, és közösen készített értelemfejlesztő játékeszközök,
- a mozgásos szabályjátékokhoz balesetmentes hely biztosítása.

5.2 Verselés, mesélés

Cél:

- Az anyanyelvi kultúra és műveltség megalapozása, nemzeti kultúra alapjainak lerakása, erkölcsi és esztétikai értékek közvetítése, és az óvodáskorú gyermek életkorának megfelelő műfajok (mese, verses mese, vers, népi mondóka) megszerettetése.

Feladat:

- népi mondókák, népmesék, anyanyelvünk sajátos ritmusának, dallamának, hangzóvilágának megismertetése,
- az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra, önismeretre, a világ megismerésére serkentés,
- érzelmi biztonság nyújtása, lelki szorongás oldása az anyanyelvi nevelés által - dúdolók, mondókák, gyermekversek, mesék segítségével,
- belső képteremtés képességének kifejlesztése,
- a mesék, versek, a magyar népi alkotások, illetve főként a hazai műalkotások figyelembevételével kerülnek kiválasztásra - a magyar gyermekköltészet minél szélesebb választékának ismerete,
- a könyv szeretetének felkeltése,

- a gyermek saját vers- és mesealkotásának, annak mozgással történő kombinálásának elősegítése, ezáltal az önkifejezésük segítése.
- népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi művekkel való ismerkedés
- Az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítása, a gyermek szorongásainak feloldása.

Képességfejlesztés:

- **Értelmi:**
  - a képzelet, a fantázia, a reprodukciós készség fejlesztése a mese hallgatásával, eljátszásával,
  - emlékezet, szeriális emlékezet fejlesztése,
  - analízáló képesség fejlesztése a mese cselekményének tagolásával.
- **Szociális:**
  - a szereplők jellemének megismerésével az erkölcsi normák alakítása,
  - együttműködő képesség fejlesztése,
  - humorérzék fejlesztése,
  - egymáshoz való alkalmazkodó képesség fejlesztése,
  - összetartozás élményének átélése,
  - egymás szemléletmódjának tiszteletben tartása.
  - A mese – képi és konkrét formában – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.
- **Kommunikációs:**
  - aktív és passzív szókincs bővítése,
  - kifejezőképesség fejlesztése,
  - beszédértés fejlesztése,
  - előadó-képesség fejlesztése önállóan és közösen.
- **Testi:**
  - testséma fejlesztése a mondóka, vers közbeni mozgással, meghatározott testrészre való koncentrációval,
  - utánzó mozgások végrehajtása a dramatizálás során,
  - összerendezett mozgás fejlesztése.

Feldolgozásra javasolt témakörök:

- rövid versek megjelenítése, ritmikus és utánzó mozdulatokkal kísérve,
- mondókák, hangutánzó mesék párbeszédű játékká formálása,
- vidám és humoros, az évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódó versek gyakorlása,
- egyszerűbb állat-, halmozó-, lánc-, tündérmesék, és folytatásos történetek megismerése, előadása,
- hosszabb, bonyolultabb magyar népmesék megismerése a már megismert irodalmi művek, megjelenítése, bábozás, dramatizálás során,

- mesekönyvek használata, megbecsülése, mesemondás képről,
- népszerű gyermekirodalmi művek, kortárs mai írók, költők műveinek megismerése,
- kifejezőképesség, és előadói készség fejlesztése önálló, önkéntes szerepvállalással.

Feltételek:

- nyugodt, meghitt mese és vershallgató hangulat megteremtése,
- esztétikus bábok, fejdíszek, díszletek, jelmezek biztosítása, dekoratív elhelyezése,
- oktatástechnikai eszközök használata.

Várható eredmények, kompetenciák az óvodáskor végére:

- várja, igényli a mesehallgatást,
- néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni,
- folyamatosan, összefüggő mondatokban fejezi ki önmagát,
- beszéde tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek,
- szívesen mesél, báboz, dramatizál,
- tud történeteket kitalálni, azokat elmondani, megjeleníteni,
- olyan szókinccsel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára gondolatainak érthető kifejezését,
- gondosan bánik a könyvekkel.

5.3 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Cél:

- művészeti nevelés megvalósításával, és a zenei élmények nyújtásával, a zenei érdeklődés felkeltése, ízlés formálása, kreativitás kibontakoztatása, a magyar zenei értékek, és a kortárs művészeti alkotások megismertetése, megszerettetése

Feladat:

- a gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének alkotókedvének, mozgásának játékos fejlesztése,
- a zenei anyanyelv megalapozása,
- zenei képességek fejlesztése,
- a zenehallgatás anyagának kiválasztásánál a gyermekek etnikai, nemzetiségi összetételének figyelembevételével, más kultúrák zenéinek, dalainak megismertetése,
- pedagógus minta adásával spontán utánpótlásra ösztönzés mind éneklés, mind mozgások bemutatásával, ezek beágyazása a mindennapi tevékenységekbe.
- a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismertetése

Képességfejlesztés:

- **Értelmi:**
  - zenei emlékezet fejlesztése,
  - összehasonlítás (azonosítás, megkülönböztetés),
  - figyelem, koncentráció,
  - elvont gondolkodás fejlesztése,
  - képzelet fejlesztése.
- **Szociális:**
  - közös játék során a társas kapcsolatok fejlesztése,
  - türelem, tolerancia, egymásra való odafigyelés.
- **Kommunikációs:**
  - szókincsbővítés,
  - zenei fogalmak megismerése, használata,
  - kifejezőkészség finomítása.
- **Testi:**
  - harmonikus, összerendezett mozgás fejlesztése,
  - légzőkapacitás növelése,
  - egyensúlyérzék fejlesztése.

Feldolgozásra javasolt témakörök:

Ritmuserzék fejlesztés:

- egyenletes lüktetés, és ritmus érzékeltetése,
- szünet jelzése,
- ritmusvisszhang,
- kérdés-felelet,
- improvizáció,
- gyors-lassú megkülönböztetése,
- játékos mozgások, tánc, térformák gyakorlása,
- ritmushangszerek használata.

Hallásfejlesztés:

- magas-mély hangok érzékeltetése,
- dallamvonal térben mutatása,
- halk-hangos megkülönböztetése,
- dinamikai és tempóelemek összekapcsolása,
- hallás finomítása hangszín, hangirány, hangtávolság megállapításával,
- dallamok felismerése, dallambújtatás,
- motívum éneklése, visszhangjáték,
- kérdés-felelet,
- zenei improvizáció,
- zenehallgatás.

Feltételek:

- megfelelő hely biztosítása a dalos játékokhoz,
- meghitt hangulat teremtése a zenei feladatok végrehajtásához,
- megfelelő eszközök (fejdíszek, hangszerek, jelmezek, stb.) biztosítása,
- lehetőség a gyermek önálló elképzeléseinek megvalósításához.

Várható eredmények, kompetenciák az óvodáskor végére:

- szívesen hallgat zenét,
- tud néhány dalt tisztán, helyes szövegkiejtéssel egyedül is énekelni,
- tud dallam vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni,
- tud társaival térformákat alakítani,
- a különböző mozgásokat, táncmozdulatokat együtt, esztétikusan végzi,
- tud irányítás nélkül játszani néhány dalos játékot,
- felismeri a halk-hangos közötti különbséget, és tud halkán, illetve hangosan énekelni, beszélni
- tud ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni,
- megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, és tudja mindkettőt mozgással, járással, tapssal a dalból kiemelni,
- megbeszélés, vagy egyéni ötlet alapján az éneklést óvodában használt hangszerekkel tudja kísérni.

5.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Cél:

- Különböző tevékenységek, technikák, gyakorlása közben képi- térplasztikai kifejezőmód, vizuális látás, alkotókedv, formavilág, színérzékelés és a szépség iránti vonzódás felkeltése.

Feladat:

- az ábrázolás által a gyermeki képzelet, esztétikai érzék fejlesztése,
- a környezet formálására való igény felkeltése,
- vizuális és manuális tapasztalatok nyújtása,
- különböző technikák elsajátítása, eszközök használatának megismertetése,
- kézügyesség, szín-, forma-, arányérzék, finommotoros koordináció fejlesztése,
- ismerkedés népművészeti elemekkel, műalkotásokkal,
- igény kialakítása az önkifejezésre, alkotni vágyásra, az esztétikai élmények befogadására,
- lehetőségadás a bemutatásra.

Képességfejlesztés:

- **Értelmi:**
  - koncentráció, figyelem fejlesztése,
  - feladattartás erősítése,
  - problémamegoldó képesség fejlesztése,
  - belső vizuális kép kivetítésének motiválása,
  - vizuális és taktilis percepció fejlesztése,
  - koordinációs működés elősegítése.
- **Szociális:**
  - együttalkotás, alkalmazkodás gyakorlása,
  - társak alkotásai iránti érdeklődés felkeltése,
  - közösségi szokások alakítása,
  - esztétikum iránti igény felkeltése, ízlés formálása,
  - hagyományörzés jelentőségének felismertetése.
- **Kommunikációs:**
  - vizuális témához kapcsolódó beszélgetések alakítása,
  - művészettel, népművészettel kapcsolatos szavak, fogalmak megismertetése, alkalmazása a tevékenység közben.
- **Testi:**
  - finommotoros mozgások fejlesztése,
  - testséma fejlesztése,
  - kéz izmainak edzése.

Feldolgozásra javasolt témakörök:

- képalakítás, rajzolás az udvaron, az aszfalton térbeli megjelenítéssel,
- emberalakok, környezeti tárgyak rajzolása saját elképzelés alapján,
- képek rajzolása egyénileg választott színekkel,
- egyéni és közös kompozíciók rajzolása, festése, miniatűr és nagy méretben vékonyabb, vastagabb vonalak, tagoltabb formák, részformák, színek, színfoltok alkalmazása.
- festés technikájának elsajátítása,
- plasztikai munkák: emberalakok, állat- és játékgurák mintázása,
- homok, agyag, gyurma használata,
- formákra, alakíthatóságra vonatkozó tapasztalatszerzés, arányviszonyok,
- tépéssel, vágással, ragasztással képalakítás (kollázs, montázs),
- rajzolt formák gazdagítása díszítéssel,
- keveréssel újabb színek előállítása,
- festés során vízfesték, tempera, tus, diófapác használata,
- különleges technikák megismerése - viaszkarccal, batikolás, lenyomatok, szalvéta technika, origami,

- játékok, modellek, bábok készítése szerkesztő és konstruáló munkával, mintázással, szövással, fonással,
- díszítés kézimunkával (rajzzal, festéssel, varrással, kivágással, stb.),
- műalkotások nézegetése,
- népi kézművesség megismerése.

Feltételek:

- élmények, tapasztalatszerzés biztosítása,
- változatos, megfelelő mennyiségű eszköz lehetőleg természetes anyagból,
- a zavartalan tevékenységhez megfelelő hely biztosítása,
- az óvodapedagógus tegye a gyermek számára vonzóvá a különféle technikákkal készülő alkotásokat személyes példamutatással, adjon lehetőséget az egyéni elképzelések megvalósítására, emelje ki a szépet, különlegeset.

Várható eredmények, kompetenciák az óvodáskor végére:

- tud különféle technikákkal képet alkotni, a technikát önállóan, a rendelkezésre álló anyagokból megválasztani,
- örömmel, saját kezdeményezésre ábrázol,
- képalakításban kifejezi gondolatait, élményeit,
- tud egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani,
- ábrázoló tevékenysége változatos színhasználatot, és arányosságot mutat,
- díszítő, tervező feladatot kreatívan old meg,
- önállóan és csoportosan is készít alkotásokat .

5.5 A külső világ tevékeny megismerése

Cél:

- A gyermek aktivitása és érdeklődése során szerezzen tapasztalatokat a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezetéről. Természethez, emberi alkotásokhoz való pozitív érzelmi viszony kialakítása, és a környezettudatos magatartás megalapozása.
- Játékos formában a matematikai érdeklődés felkeltése, a külső világ mennyiségi és formai viszonyainak felfedeztetése, matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése, azok tevékenységben való alkalmazása.

Feladat:

- a környezet megismerése lehetőség szerint közvetlen tapasztalatszerzéssel, tevékenységekbe ágyazott ismeretek gyarapításával, ezen megszerzett ismeretek feldolgozásával,
- gyermeki kíváncsiság, érdeklődés, megismerési vágy felkeltése,
- folyamatos megfigyelési lehetőségek biztosítása,
- növények, állatok, és a természeti környezet védelme,
- gyermekek önálló véleményalkotásának, döntési képességeinek fejlesztése a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában,

- hagyományok ápolása, családi, társas kapcsolatok, kulturális értékek megismerése, szeretete, azok védelme.
- a matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának elősegítése,
- a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása,
- megfelelő motiváltsággal, tapasztalatszerzések biztosításával matematikai probléma megoldására ösztönzés,
- matematikai jellegű tevékenységek szervezésével az önálló tapasztalatszerzés biztosítása,
- önálló vélemény-, ítéletalkotás elősegítése, döntési képességeinek fejlesztése,

Feltételek:

- olyan megelőző tevékenységek biztosítása, amelyek segítik a témakörök feldolgozását,
- lehetőség szerint közvetlen, tevékeny tapasztalatszerzés biztosítása,
- megfelelő hely, idő, eszköz biztosítása a tevékenykedéshez.
- tapasztalatszerzési és cselekvési helyzetek biztosítása (önálló és csoportos),
- változatos, megfelelő mennyiségű eszköz biztosítása,

Képességfejlesztés:

- **Értelmi:**
  - ok-okozati összefüggések felismertetése,
  - fogalomismeret bővítése,
  - összehasonlítások, következtetések levonása,
  - gondolkodás, problémamegoldás, logika fejlesztése,
  - figyelem, emlékezet fejlesztése,
  - ítélőképesség alakítása,
  - mennyiségi, alaki, nagyságbeli, és téri viszonyok felismerésének fejlesztése,
  - mennyiség szemlélet kialakítása.
- **Szociális:**
  - szokások, hagyományok megismerése, őrzése,
  - együttműködés képességének fejlesztése,
  - önértékelő képesség fejlesztése,
  - egymáshoz, és a környezethez való alkalmazkodás képességének kialakítása.
  - együttműködő képesség fejlesztése,
  - érdeklődés, motiváltság, és az akarat tényezők fejlesztése.
- **Kommunikációs:**
  - aktív és passzív szókinccs bővítése,
  - nyelvi kifejezőkészség fejlesztése,
  - beszédértés fejlesztése,
  - önálló vélemények, gondolatok elmondásának motiválása.
  - matematikai fogalmak megismertetése, alkalmazása a tevékenységek közben.

- Testi:
  - testséma fejlesztése,
  - észlelés, érzékelés finomítása,
  - mozgáskoordináció fejlesztése,
  - szem- kéz-láb koordináció alakítása.
  - téri tájékozódó képesség fejlesztése,
  - finommotorika fejlesztése,

Feldolgozásra javasolt témakörök:

- családjátékok, különböző szerephelyzetek teremtése, a szűkebb és tágabb környezetből vett minták alapján,
- testséma fejlesztése (testrészek, érzékszervek) testápolás, orvos gyógyító munkájának fontossága, az egészség védelme,
- gyalogos közlekedés szabályainak elsajátítása séták alkalmával, személy és teherszállító járművek megnevezése,
- évszakokkal kapcsolatos megfigyelések, természet változásai, az összefüggések keresése, időjárás, öltözködés kapcsolata,
- napszakok, és az azokhoz kapcsolódó tevékenységek,
- növényápolás, növénygondozás a csoportszobában és az udvaron,
- gyümölcsök, zöldségek megismerése, megnevezése, felhasználhatóságuk,
- állatok természetben való megismerése, állatvédelem, madáretetők állítása,
- a Föld, a mi bolygónk,
- tapasztalatszerzés a különböző anyagfajtákról,
- környezetünk védelme, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás fontossága.
- tárgyak, személyek összehasonlítása szabadon egy-egy kiemelt tulajdonság szerint,
- tárgyak, személyek szétválogatása saját, ill. megnevezett szempont, tulajdonság szerint,
- tárgyak, személyek, halmazok sorba rendezése mennyiségi tulajdonságaik szerint,
- számfogalom megalapozása: mennyiségek összemérése, relációk gyakorlása, halmazok összemérése,
- számlálás tízes számkörben,
- tő és sorszámnevek,
- hosszúság, magasság, és terület mérése egységekkel,
- geometriai tapasztalatok – sík és térbeli formák megismerése,
- vonalak megfigyeltetése (nyitott, zárt, egyenes, görbe),
- tájékozódás síkban és térben ábrázolt világban.

Várható eredmények, kompetenciák az óvodáskor végére:

- környezetéről elemi ismeretekkel rendelkezik (tudja lakcímét, születési helyét és idejét, szülei nevét, foglalkozását, testvérei nevét),
- ismeri és betartja környezete közlekedésének legfontosabb szabályait, meg tudja nevezni a közlekedési eszközöket,
- ismeri környezete növényeit, állatait, részt vesz azok gondozásában, védelmében,
- megkülönbözteti az évszakokat, hónapokat, ismeri a hét napjait, és a napszakokat,
- meg tudja nevezni testrészeit, érzékszerveit,
- ismeri a színeket, anyagokat, alakzatokat.
- tud 10-es számkörben számlálni, halmazokat létrehozni, kettő vagy többfelé bontani, halmazokhoz hozzátenni, elvenni, egyenlővé tenni,
- tud ismert, megnevezett és meg nem nevezett tulajdonság szerint válogatni, és a válogatást folytatni,
- össze tud hasonlítani mennyiségeket,
- válogat alakzatokat, tárgyakat különböző szempontok alapján,
- felismeri a sík- és térbeli alakzatokat,
- tükör segítségével élményt, tapasztalatot szerez (szimmetria előkészítése),
- megnevezi a térbeli állások helyzetének irányait (jobb, bal, alatt, fölött, stb.),
- jól használja a megismert kifejezéseket.

5.6 Mozgás

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelmszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. A mozgásos játékok során a testnevelés tevékenységek feladataival összehangolva kínálunk változatos mozgáslehetőségeket. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

5.6.1. Testnevelés, görkorcsolya

Cél:

- Az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítése, mozgáskultúrájuk, életkoruknak megfelelő mozgás képességük, készségük kialakítása, fejlesztése,
- görkorcsolya sport megszerettetése a gyermekekkel.

Feladat:

- a gyermekek természetes mozgásának - járás, futás, támasz és függésgyakorlatok, egyensúlyozás, ugrás, dobás – fejlesztése,
- gimnasztikai és talajtorna elemek, labdagyakorlatok elsajátítása,
- testi képességek - ügyesség, testi erő, gyorsaság, állóképesség – fejlesztése,
- helytelen testtartások felismerése, ezen gyermekek differenciált mozgásfejlesztése tartásjavítás, gerinc prevenció, boltozaterősítés,
- rendszeres testnevelési tevékenységekkel a gyermek egész szervezetének edzése (légző-, keringési-, csont-, és izomrendszer),
- egyensúlyérzék fejlesztése,
- koordinált, harmonikus mozgásvilág kialakítása,
- az egyszerű alapgyakorlatoktól, a bonyolultabb, nagyobb odafigyelést és ügyességet igénylő feladatokig való eljuttatás,
- fontos személyiségtulajdonságok alakítása, erősítése (bátorság, fegyelmezettség, kitartás, stb.)
- közösségi élet területén egymás segítése, egymásra odafigyelés.

Feldolgozásra javasolt témakörök:

- különböző testhelyzetek, kartartások, törzs-, és lábmozgások,
- gimnasztika változatos kézi szerekkel, egyszerű páros gyakorlatokkal,
- természetes járásgyakorlatok, futások, támaszok, mászások, kúszások ugrások,
- egyensúlygyakorlatok fokozatosság elvének betartásával,
- labdagyakorlatok,
- gurulóátfordulás előre, és hossz tengely körül,
- tevékenységet kezdő és záró, a korcsoportnak megfelelő testnevelési játékok és rendgyakorlatok,
- téri irányokat alakító gyakorlatok,

- nagyobb ügyességet, kitartást, állóképességet igénylő feladatok,
- szabály- és versenyjátékok megjelenése,
- lábboltozat erősítő mezítlábas torna, és helyes testtartást kialakító gerinctorna,

Görkorcsoyázás:

- a rollerezés technikájától a gyors és biztonságos haladásig,
- megfelelő testtartás kialakítása,
- irányváltások, kanyarteknikák elsajátítása,
- iskolagyakorlatok pontos végrehajtása (sasszé, piskóta, szlalom, koszorú),
- formációs elemek gyakorlása.

Képességfejlesztés:

- **Értelmi:**
  - figyelem, koncentráció fejlesztése,
  - emlékezet fejlesztése,
  - szabálytudat fejlesztése.
- **Szociális:**
  - egymásra való odafigyelés,
  - versenyszellem kialakítása.
- **Kommunikációs:**
  - beszédértés fejlesztése,
  - szókincsbővítés.
- **Testi:**
  - kondicionális képességek fejlesztése,
  - koordinációs képességek fejlesztése,
  - nagymozgások és finommotorikus mozgás fejlesztése
  - testséma fejlesztése,
  - téri tájékozódás fejlesztése.

Feltételek:

- a mozgásigénynek és a mozgásgyakorlás anyagának megfelelő hely biztosítása,
- megfelelő mennyiségű, méretű, anyagú, és balesetmentes eszköz felhasználása,
- megfelelő sportöltözet megléte a gyermek és az óvodapedagógus számára,
- tornaterem, tornaudvar higiéniájának megteremtése,
- rendszeres gyakorlási lehetőség biztosítása.

Várható eredmények, kompetenciák az óvodáskor végére:

- mozgása harmonikus, összerendezett,
- tud rövidebb távon egyenletes iramban futni,
- egyensúlyozást igénylő feladatokat biztosan végzi,
- eszközhasználata biztos és önálló,
- tud a térben tájékozódni, ismeri az irányokat,
- szeret mozogni, kitartó a mozgásos tevékenységekben,

- testnevelési játékokban betartja a szabályokat.

5.6.2. Mindennapos mozgás, sport

Cél:

- Mindennapos mozgáslehetőségek biztosítása

Feladat:

- Lehetőségek kihasználása a szabad levegőn való mozgásra, tevékenykedésre.
- A fejlődés ütemének kedvező befolyásolása, figyelembe véve az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket.
- Napi két alkalommal mindennapos testnevelés, szükség szerint lábboltozat erősítő, tartásjavító mozgásanyag beépítésével.
- Egyéni bánásmód alkalmazása
- Felzárkóztatás, tehetséggondozás.
- Testi és koordinációs képességek fejlesztése.

Mind az irányított, mind a kötetlen tevékenységekben érvényesül a céltudatosság, a tervszerűség, és a pedagógiai önállóság. A kötetlen tevékenységek - ugyanúgy, mint az irányítottak - minden korcsoportban megtalálhatók, csak más-más arányban és módszerekkel, bővülő ismeretanyaggal és időkerettel.

Óvodánkban a heti két szervezett mozgás minden korcsoportban kötelező. Ebből az egyik alapképességet fejlesztő mozgás tevékenység, a másik egy speciális képességeket fejlesztő – görkorcsolya gyakorlás. Naponta kétszer szervezünk - délelőtt és délután – mindennapi testnevelést.

Javaslat a heti tevékenységekre:

Korcsoport		Heti alkalmak	Tevékeny időtartama
Kiscsoport	Mesélés, verselés	2	10-15-perc
	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	1	10-15-perc
	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	1	10-15-perc
	Külső világ tevékeny megismerése	1	10-15-perc
	Mozgás	2	20 perc
Középső csoport	Mesélés, verselés	2	15-20perc
	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	1	15-20 perc
	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	1	15-20perc
	Külső világ tevékeny megismerése	1	15-20perc
	Mozgás	1	30 perc
	Mozgás - görkorcsolya	1	30 perc

Korcsoport		Heti alkalmak	Tevékeny időtartama
Nagy csoport	Mesélés, verselés	2	30-35 perc
	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	1	30-35 perc
	Rajzolás, mintázás, kézimunka	1	30-35 perc
	Külső világ tevékeny megismerése	1	30-35 perc
	Mozgás	1	35 perc
	Mozgás - görkorcsolya	1	35 perc
	Tehetség támogatás (igény szerint választható)	1	45 perc
Nagy ⁺ csoport	Mesélés, verselés	2	30-45 perc
	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	1	30-45 perc
	Rajzolás, mintázás, kézimunka	1	30-45 perc
	Külső világ tevékeny megismerése	1	30-45 perc
	Mozgás – testnevelés	1	30-45 perc
	Mozgás - görkorcsolya	1	30-45 perc
	Tehetség támogatás (igény szerint választható)	1	45 perc

Az éves oktatási tervek korcsoportonként lebontva – havi bontásban, tevékenységi áganként kidolgozva - segédanyagként áll az óvodapedagógusok rendelkezésére.

Az óvodapedagógus módszertani szabadságával élve megválaszthatja a tevékenység szervezeti kereteit és módszereit.

5.7 Munka jellegű tevékenységek

Cél:

- Fokozatos haladás az önkiszolgáló munkától a csoport érdekében végzett, önként vállalt tevékenységhez.

Feladat:

- Korcsoportonként és gyermekeként bővülő, egyéni képességeknek megfelelő játékos feladatadás.
- Cselekvő tapasztalás lehetőségének biztosítása.
- Munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek, és tulajdonságok alakítása. (türelem, együttműködés, figyelem, fegyelmezetttség, felelősségérzet, feladattudat, kitartás).
- Erkölcsi tulajdonságok, értelmi és fizikai képességek fejlesztése.
- Megfelelő méretű, biztonságos eszközök biztosítása.
- Folyamatos, konkrét, reális, fejlesztő hatású értékelés.
- Közösségért végzett önálló munkavégzésre való szoktatás.
- Esztétikai igényesség alakítása.

5. A nevelőtestület tagjai számára ajánlott szakirodalom és egyéb forrásanyag

- Az óvodapedagógusok a fejlesztő szobában rendelkezésre álló szakirodalmat használják könyvtári rendszerben.
- Az óvodai neveléssel, fejlesztő pedagógiával és az aktuális törvényi változásokkal kapcsolatos folyóiratok széles tárháza rendelkezésére áll az óvoda dolgozóinak
- Minden csoportnapló mellékletét képezi a szakmai munkaközösségek által összeállított „játékgyűjtemények, projekttervek”, amelyek nagyban elősegítik hatékony tervezést

ÖSSZEGZÉS

Pedagógiai programunk az érvényben lévő törvények és jogszabályok figyelembevételével, az egyenlő hozzáférés biztosításával, összetett személyiségfejlesztést tesz lehetővé, azon képességek kialakítását célozza, melyek segítségével óvodásaink szeretetben, biztonságban, változatos tevékenységek felkínálásán keresztül tartalmasan tölthetik nálunk óvodás éveiket.

6. Legitimációs és érvényességi záradék

Az óvoda nevelőtestülete a KIMBI Pedagógiai Programot 2019. év augusztus hó 26. napján tartott határozatképes nevelőtestületi ülésén át nem ruházható jogkörében 100 %-os igenlő szavazattal 136/2019.határozatszámmon elfogadta.

Az elfogadás tényét a nevelőtestület tagjai az alábbiakban hitelesítő aláírásukkal tanúsítják:

Aszalós Orsolya	
Frank Judit	
Fülekí Tímea	
Marosi Hedvig	
Mészáros Tímea	
Pigler Berta Éva	
Schneidhoffer Károly Endréné	
Tóth Ildikó	
Vágóné Ugró Szilvia	

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK 2

A KIMBI óvoda 136/2019. számú határozatával elfogadott KIMBI Pedagógiai Programot a nevelőtestület képviselőjében döntési hatáskörében jóváhagyta az intézmény vezetője.

Nyilatkozom, hogy az általam jóváhagyott KIMBI Pedagógiai Program az éves elfogadott költségvetésen túl a fenntartóra többletköltséget nem ró.

Budapest Hegyvidék, 2019. augusztus 26.

The image shows a circular official stamp of the KIMBI ÓVODA. The stamp contains the following text: "KIMBI ÓVODA" at the top, "Budapest Hegyvidék, 1121 Budapest, XII. Tálya u. 22." at the bottom, and "C/M: 034501" in the center. To the right of the stamp is a handwritten signature in blue ink, followed by the printed text "óvodavezető".

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK 3

A KIMBI Óvoda pedagógiai programjában foglaltakkal kapcsolatosan magasabb jogszabályban biztosított véleményezési jogával élve a dokumentumról a nevelőtestületi elfogadás előtt véleményt alkotott:

A KIMBI óvoda közalkalmazotti tanácsa:

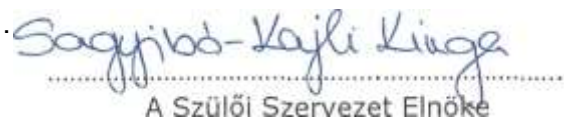
Budapest Hegyvidék, 2019. augusztus 26.

Közalkalmazotti Tanács elnöke

A KIMBI Óvodában működő Szülői Szervezet:

Budapest Hegyvidék, 2019. augusztus 27.

A Szülői Szervezet Elnöke

A KIMBI Pedagógiai Program érvényessége:

A KIMBI Pedagógiai Program 2019. szeptember 1-én lép hatályba.

Érvényes a kihirdetés napjától visszavonásig.

Tájékoztatásul megkapja a fenntartó Budapest XII. kerület Hegyvidék Önkormányzata.

A dokumentum jellege: nyilvános.

Megtalálható: www.kimbiovi.hu

7. Függelék

Eszköz- és felszerelés jegyzék